

Nota van B&W

Portefeuille M. Divendal
Auteur Dhr. S.K. Satter
Telefoon 5115708
E-mail: ssatter@haarlem.nl
SZ/JOS Reg.nr. 2008/75917
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 27 mei 2008

Onderwerp

Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010

Bestuurlijke context

Het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 (Uitvoeringsplan SHO) is vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 12 april 2007. Op basis van het Uitvoeringsplan SHO is voor de jaren 2007-2010 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van ruim € 48 miljoen. Het Uitvoeringsplan SHO is bedoeld om te komen tot een beleidsmatige aanpak om voor de voorzieningen onderwijshuisvesting die investeringen te bekostigen die noodzakelijk zijn om de noodzakelijke capaciteit voor de schoolgebouwen te realiseren, waarbij gelijktijdig investeringen worden bekostigd om de schoolgebouwen aan te passen aan de huidige onderwijskundige eisen. Bij het aanbieden van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is gesteld dat dit Uitvoeringsplan SHO geen statisch geheel is en dat het Uitvoeringsplan SHO jaarlijks wordt geëvalueerd. De uitkomst van de evaluatie is verwerkt in de aangepaste nota 'Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010' en toegelicht in het bijgevoegde raadsvoorstel. Als gevolg van de evaluatie is ten opzichte van het vastgestelde investeringsplan een aanvullend investeringsbedrag voor de periode 2007-2010 van bijna € 16,4 miljoen (bouwkosten) en ruim € 1 miljoen (inrichtingskosten) extra noodzakelijk is. Daarnaast is in het nu aangeboden investeringsplan opgenomen het investeringsjaar 2011 met een investeringsbedrag van € 2,8 miljoen voor bouwkosten en van € 1 ton voor kosten eerste inrichting. Tot slot is het investeringsbudget voor de lokalen bewegingsonderwijs verhoogd met € 3 ton.

B&W-besluit:

1. De gemeenteraad voor te stellen, conform bijgevoegd raadsvoorstel en – besluit, vast te stellen de Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 met de volgende uitgangspunten:
 1. in te stemmen met de planning en aanvullende financiering van de investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting (bouw en eerste inrichting) voor het jaar:
 - a. 2008 tot een bedrag van € 9.234.231
 - b. 2009 tot een bedrag van € 4.276.370
 - c. 2010 tot een bedrag van € 4.237.487
 - d. 2011 tot een bedrag van € 2.928.171
 2. voor het jaar 2008 een krediet beschikbaar te stellen van:
 1. € 20.516.824 voor de investeringen die voortvloeien uit het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013;
 2. € 9.234.231 voor de investeringen die zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013 onder 'Nieuwe wensen' en
 3. € 991.377 voor investeringskosten eerste inrichting
 3. Het college te machtigen binnen het totaal krediet de dealkredieten voor de afzonderlijke voorzieningen onderwijshuisvesting beschikbaar te stellen, waarbij het college wordt opgedragen periodiek aan de commissie Samenleving verantwoording af te leggen van de besteding van het totaal krediet.
2. Voor de dekking van de aanvullende investeringen worden ingezet de vrijvallende middelen als gevolg van het opzeggen van de overeenkomst onderwijshuisvesting. De kapitaallasten van dit besluit wordt gedekt binnen het programma 4 Proces ondersteunende voorzieningen.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de portefeuillehouder geeft perstoelichting.
4. De commissie Samenleving ontvangt het besluit van het college ter advisering.

Financiële paragraaf.

De investeringen die zijn opgenomen in het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 (raadsbesluit SHO 73/2007) en de extra investeringen die voortvloeien uit de evaluatie van het Uitvoeringsplan SHO zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013 (domein Jeugd en Onderwijs, programma 4 Maatschappelijke Ontwikkeling en IP-nummer 77-01). De dekking van de jaarlasten (€ 1.935) van de extra investeringen wordt bekostigd uit de vrijvallende middelen als gevolg van het beëindigen van de overeenkomst Doordecentralisatie (vrijval € 2,235 miljoen). Het restantbedrag van de vrijvallende middelen (€ 3 ton) is noodzakelijk voor het bekostigen van het groot onderhoud dat voortvloeit uit de 'nulmeting' onderhoud schoolgebouwen.

Deze adviesnota heeft een relatie met de adviesnota's 'Bekostiging groot onderhoud schoolgebouwen' en 'Bekostiging tijdelijke voorzieningen onderwijshuisvesting'.

Commissieparagraaf:

De commissie wordt gevraagd met het voorstel in te stemmen om de gemeenteraad de 'Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 te laten vaststellen en het investeringskrediet voor het uitvoeringsjaar 2008 (jaarschijf 2008) beschikbaar te stellen.

Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs

EVALUATIE UITVOERINGSPLAN 2007 -2010

Bijstelling investeringen programmaliijnen 2008 - 2011

Haarlem, april 2008
Hoofdafdeling Stadszaken
Afdeling Jeugd, Onderwijs, Sport

Inhoudsopgave

1. <u>Inleiding</u>	6
1.1 Algemeen	
1.2 Stand van zaken Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan 2007-2010	
1.3 Uitkomsten evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010	
1.4 Spreiding van onderwijsvoorzieningen in relatie met capaciteit van de schoolgebouwen	
1.5 Aanpassing investeringen 2008-2011 t.o.v. Uitvoeringsplan SHO 2007-2010	
1.6 Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan 2007-2010 in relatie met overeenkomst Doordecentralisatie	
2. <u>Ontwikkelingen Brede School</u>	10
3. <u>Ontwikkeling programmaliijnen</u>	12
3.1. Algemeen	
3.2. Ontwikkeling aantal leerlingen	
3.3. Ruimtebehoefte	
3.4. Functionaliteit schoolgebouwen	
4. <u>Programmaliijnen</u>	16
4.1. Programmaliijne Haarlem-Zuid-West	
4.2. Programmaliijn Haarlem-Centrum	
4.3. Programmaliijn Haarlem-Noord	
4.4. Programmaliijn Haarlem-Oost	
4.5. Programmaliijn Haarlem-Schalkwijk	
4.6. Programmaliijn (voortgezet) speciaal onderwijs	
4.7. Programmaliijn Voortgezet onderwijs	
4.8. Programmaliijn Bewegingsonderwijs	
5. <u>Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs in relatie met gemeentelijk investeringsplan</u>	32
5.1. Bekostigen voorzieningen onderwijshuisvesting tot 1 januari 1997	
5.2. Investeringsplan 2007 – 2010	
5.3. Investeringsplan onderwijshuisvesting 2008-2011	
5.4. Financiering aanvullende investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting	
6. <u>Overleg schoolbesturen</u>	34
6.1. Convenant lokaal onderwijs Haarlem	
6.2. Op overeenstemming gericht overleg	
7. <u>Beleidsuitgangspunten</u>	35
Bijlagen:	
1. Begripsbepalingen.	
2. Overzicht voorzieningen onderwijshuisvesting.	
3. Voorstel toekomst Brede Schoolontwikkeling Haarlem.	
4. Programmaliijn Haarlem Zuid-West.	
5. Programmaliijn Haarlem-Centrum.	
6. Programmaliijn Haarlem-Noord (verdeeld in Noord-noord en Noord-zuid).	
7. Programmaliijn Haarlem-Oost.	
8. Programmaliijn Haarlem- Schalkwijk – Boerhaavewijk / Meerwijk.	
9. Programmaliijn Haarlem – Schalkwijk – Molenwijk / Europawijk.	
10. Programmaliijn (voortgezet) speciaal onderwijs.	
11. Programmaliijn voortgezet onderwijs.	
12. Programmaliijn bewegingsonderwijs.	
13. Overzicht aanvullende investeringen	
14. Leerlingenontwikkeling en – prognose basisonderwijs.	
15. Meerjaren investeringsplan onderwijshuisvesting – schoolgebouwen.	

16. Meerjaren investeringsplan onderwijshuisvesting – eerste inrichting.
17. Notitie “ Toekomst Brede Schoolontwikkeling Haarlem’.

Voorwoord

Op 12 april 2007 is door de gemeenteraad vastgesteld het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007 – 2010 (verder in deze nota 'Uitvoeringsplan SHO 2007-2010'). Doelstelling van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 was in de periode 2007 – 2010 te komen tot adequate voorzieningen in de onderwijshuisvesting, eventueel in combinatie met andere maatschappelijke voorzieningen. In het jaar 2007 hebben de schoolbesturen, die in het jaar 2007 toestemming voor het realiseren van de investeringen hebben ontvangen, de noodzakelijke stappen ondernomen om te komen tot het realiseren van deze investeringen. De stand van zaken van deze investeringen is als volgt:

- uitbreiding openbare school voor basisonderwijs 'Beatrix'	bouwplan in ontwikkeling
- uitbreiding bijzondere speciale school voor basisonderwijs 'Trapeze'	inpanidige aanpassing
gereed, bouwplan uitbreiding
in ontwikkeling
- aanpassing bijzondere school voor basisonderwijs 'Haarlems
Montessorischool	bouwplan en kostenraming
gereed
- uitbreiding openbare school voor basisonderwijs 'Bos en Vaart'	bouwplan in ontwikkeling
gereed
- uitbreiding openbare school voor basisonderwijs 'Molenwiek'	eerste aanbesteding heeft
plaatsgevonden
- uitbreiding bijzondere school voor basisonderwijs 'Rudolf Steiner'	uitbreiding gerealiseerd
- uitbreiding bijzondere basisschool 'de Wadden'	
- uitbreiding bijzondere school voor voortgezet onderwijs 'Eerste
Christelijk Lyceum'	aanbestedingsgereed
- uitbreiding bijzondere school voor voortgezet onderwijs 'de Schakel'	aangehouden in verband
met locatiekeuze
- uitbreiding bijzondere school voor voortgezet onderwijs 'Mendel'	bouw gestart
- uitbreiding bijzondere school voor voortgezet onderwijs 'Rudolf Steiner'	eerste aanbesteding heeft
plaatsgevonden.

Op basis van de huidige stand van zaken wordt verwacht dat, met uitzondering van de investering voor de school voor voortgezet onderwijs 'De Schakel', de overige investeringen die in het jaar 2007 zijn opgenomen in het jaar 2008 worden gerealiseerd of in uitvoering worden genomen.

Met het vaststellen van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 door de gemeenteraad is de eerste stap gezet om het investeringsniveau voor onderwijshuisvesting voor meerdere jaren inzichtelijk te maken. In de afgelopen periode is het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 geëvalueerd. In deze evaluatie is naar voren gekomen dat, ondanks het feit dat bij het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 rekening is gehouden met de verwachte ontwikkelingen (o.a. leerlingenontwikkeling), zich ontwikkelingen hebben voorgedaan die afwijken van de verwachte ontwikkelingen (o.a. sterkere toename van het aantal leerlingen in bepaalde gebieden dan op grond van de leerlingenprognose werd verwacht). Dit betekent dat kan worden vastgesteld dat het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 geen statisch gegeven is, maar als gevolg van de ontwikkelingen binnen het onderwijs haar eigen dynamiek heeft. Deze dynamische ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor het de in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 opgenomen investeringen onderwijshuisvesting, waardoor op onderdelen het in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 opgenomen investeringsniveau moet worden aangepast. Met de jaarlijkse evaluatie en bijstelling van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 wordt gestreefd om de afwijkingen ten opzichte van de voorgaande investeringsplannen zoveel mogelijk te beperken. Naar verwachting zullen de aanpassingen in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 in de komende jaren van beperktere omvang zijn dan in het nu voorliggende plan.

Bij het uitwerken van de bouwplannen wordt, voorzover dit past in het vastgestelde beleid, rekening gehouden met de multifunctionaliteit van de schoolgebouwen en de relatie tussen het schoolgebouw en de functie van de 'school in de wijk'. Uitgangspunt is dat op wijkniveau minimaal één onderwijsvoorziening wordt gehandhaafd. Dit uitgangspunt betekent dat met de schoolbesturen afspraken worden gemaakt over de relatie tussen 'inschrijven leerlingen en de capaciteit van het schoolgebouw'. Op de afzonderlijke onderdelen wordt in het vervolg van de nota ingegaan.

In de komende periode zal bij het realiseren van voorzieningen onderwijshuisvesting ook aandacht worden gegeven aan de volgende aspecten:

- het binnenklimaat van de schoolgebouwen
- het energieverbruik resp. de mogelijkheden om te komen tot energiebesparing.

Maarten Divendal.
wethouder Onderwijs

Inleiding

1.1. Algemeen.

Het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 geeft inzicht in de investeringen voor nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen op basis van de in 2006 verwachte ontwikkelingen (o.a. leerlingenprognose) voor de periode 2007-2010 en die noodzakelijk zijn om te komen tot een adequaat voorzieningenniveau onderwijshuisvesting. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn, naast het feit dat rekening wordt gehouden met de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen, daarvoor de volgende beleidsuitgangspunten opgenomen:

1. goede spreiding van de onderwijsvoorzieningen over de wijk, buurt en gemeente
2. goede functionaliteit van de schoolgebouwen;
3. goede functionaliteit van de lokalen bewegingsonderwijs;
4. verbreden van een onderwijsvoorziening tot een 'brede school'.

1.2. Stand van zaken Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010.

Met het vaststellen van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is een eerste aanzet gegeven aan de doelstelling van de gemeenteraad om te komen tot goede voorzieningen onderwijshuisvesting op de juiste locaties, inclusief de doelen verbreding van de functies van de gebouwen en functionele flexibilisering van de gebouwen, waardoor op onderdelen onduidelijkheden bestonden over het voorzieningenniveau voor de betreffende basisschool. Dit laatste werd vooral veroorzaakt door het feit dat het beleid rond de (huisvesting van) peuterspeelzalen) en de huisvesting van de kinderopvang / buitenschoolse opvang nog niet was vastgesteld¹. Nu de uitgangspunten van het beleid zijn vastgesteld kan binnen de uitvoering van investeringen op basis van deze evaluatie de volgende stap worden gezet om aan deze doelstelling te kunnen beantwoorden. De voorstellen hiervoor worden ingebracht door de werkgroep 'School in de wijk'. Daarnaast is vastgesteld dat de ontwikkeling van een aantal bouwplannen is vertraagd door aanvullende procedures in het kader van het verkrijgen van de bouwvergunning. Om deze vertraging te voorkomen wordt bij de herziening van de verordening 'Onderwijshuisvesting' een bepaling opgenomen om de schoolbesturen in het jaar voorafgaande aan het jaar waarin het investeringskrediet is geraamd, een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van 5% van het geraamde krediet.

1.3. Uitkomsten Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010.

De op basis van de evaluatie in de afgelopen periode geconstateerde afwijkende ontwikkelingen zijn van invloed op het investeringsniveau en de –planning zoals in het vastgestelde Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn opgenomen. Naast de afwijkingen veroorzaakt doordat de ontwikkeling van het aantal leerlingen afweek van de verwachte ontwikkeling zijn een aantal besluiten genomen die niet voorzien waren, waardoor een bijstelling van het Uitvoeringsplan SHO noodzakelijk is:

1. het voornemen van het schoolbestuur van de stichting 'Salomo' om voor de bijzondere basisschool 'de Viersprong' een herstart te maken op een nieuwe locatie met een onderwijsvoorziening voor acht groepen, terwijl in het Uitvoeringsplan SHO 2007 rekening was gehouden met vervangende nieuwbouw voor een basisschool voor vijf groepen;
2. het besluit om de dislocatie van de bijzondere basisschool 'Dreef' te realiseren in de vrijkomende locatie Kleine Houtweg 24 in plaats van op het terrein 'Schouwjtjeslaan';
3. het besluit om de unielocatie van de bijzondere basisschool 'de Ark' te realiseren in combinatie met de renovatie van het pand Velsersstraat 15/17 in plaats van vervangende nieuwbouw op het inbreidingsgebied 'DEO';
4. het besluit van de minister van OCW om de bijzondere basisschool 'Al Ikhlâas' de status van nevenvestiging van een bijzondere basisschool te Amsterdam te verlenen.

Daarnaast is vastgesteld dat bij de berekening van de investeringsbedragen die in het Uitvoeringsplan SHO 2007 zijn opgenomen is uitgegaan van een normbedrag gerelateerd aan het genormeerde aantal m², terwijl in sommige situaties meer m² worden gerealiseerd om te voldoen aan de minimale noodzakelijke bruto vloeroppervlakte (bijv. bij een uitbreiding van 270 m² was gerekend met een

¹ Het beleid 'Herijking peuterspeelzaalwerk' is door het college vrijgegeven voor de inspraak en wordt naar verwachting vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 2008.

normbedrag voor een uitbreiding met 230 m²). Om deze reden zijn een aantal investeringsbedragen in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 herrekend naar een investeringsbedrag op basis van het aantal m² dat behoort bij de werkelijke uitbreiding van het schoolgebouw. Bij de programmalijnen is deze financiële vertaling afzonderlijk vermeld.

Op het onderdeel huisvesting 'peuterspeelzalen en kinderopvang / buitenschoolse opvang' is met de schoolbesturen in het kader van het convenant Lokaal Onderwijs besloten voor het vaststellen van de noodzakelijke huisvesting als uitgangspunt te kiezen 'de school in de wijk'. Deze keuze betekent dat in principe voor de huisvesting van de voorzieningen op wijkniveau eerst wordt vastgesteld welke maatschappelijke voorzieningen op wijkniveau noodzakelijk en aanwezig zijn voordat wordt besloten of en in welke mate voor maatschappelijke voorzieningen (aanvullende) huisvesting noodzakelijk is (o.a. de behoefte aan de voorzieningen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang / buitenschoolse opvang). In het plan van aanpak dat op basis van de uitkomst van deze inventarisatie wordt vastgesteld wordt opgenomen of deze (aanvullende) huisvesting wordt gecombineerd met een schoolgebouw, of elders in de wijk wordt gepositioneerd. Het bepalen van de locatie voor het aanbod aan voorzieningen is de verantwoordelijkheid van de aanbieders van deze voorzieningen. Hoewel de voorkeur uitgaat naar een combinatie met de huisvesting van een schoolgebouw zal dit niet in alle situaties mogelijk zijn. Als dit niet mogelijk is moet worden vastgesteld op welke wijze de voorzieningen het beste waar in de wijk gepositioneerd kunnen worden. De inventarisatie en het vaststellen van het voorzieningenniveau is onderdeel van de activiteiten van de werkgroep 'School in de Wijk'. Door de werkgroep 'School in de wijk' zijn voor de ontwikkeling van de 'Brede School' uitgangspunten vastgesteld. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in bijlage 16.

Voor de buitenschoolse opvang geldt nog het volgende. Vanaf 1 augustus 2007 zijn de schoolbesturen wettelijk verplicht, op verzoek van ouders, buitenschoolse opvang te organiseren (het schoolbestuur is niet verantwoordelijk voor het realiseren van het aanbod aan buitenschoolse opvang). De wettelijke verplichting betekent dat het schoolbestuur met een erkende organisatie afspraken moet maken over de buitenschoolse opvang van de leerlingen van de betreffende basisschool. Het is aan de organisatie van de kinderopvang / buitenschoolse opvang te bepalen op welke locatie de kinderopvang / buitenschoolse opvang plaatsvindt. Dit kan in het schoolgebouw van het schoolbestuur waarmee de afspraken worden gemaakt. De opvang kan ook plaatsvinden op bestaande locaties van de buitenschoolse opvang, afhankelijk van de mogelijkheden die op deze locaties aanwezig zijn. De fysieke buitenschoolse opvang kan zodoende ook elders in de wijk c.a. plaatsvinden.

1.4. Spreiding van onderwijsvoorzieningen in relatie met de capaciteit van het schoolgebouw.

Als uitvloeisel van het beleidsuitgangspunt 'goede spreiding van de onderwijsvoorzieningen over de wijk, buurt en gemeente' is door de schoolbesturen in de afgelopen periode onderzocht in hoeverre het mogelijk is gezamenlijke afspraken te maken over de relatie tussen de capaciteit van de schoolgebouwen en het aantal leerlingen dat op de scholen wordt ingeschreven. Doelstelling van dit onderzoek is te komen tot het vaststellen van uitgangspunten om leegstand in een schoolgebouw te voorkomen door een maximaal gebruik van de aanwezige capaciteit.

Voor het **basisonderwijs** zijn op dit onderdeel door de schoolbesturen op dit moment nog geen afspraken gemaakt. Dit betekent dat alle leerlingen die zich aanmelden op een basisschool op de betreffende basisschool worden ingeschreven. Om leegstand binnen de schoolgebouwen te voorkomen worden, tot het moment dat afspraken over de relatie tussen aantal leerlingen en capaciteit van het schoolgebouw zijn gemaakt, op het moment dat een basisschool wordt geconfronteerd met ruimtebehoefte, verwezen naar leegstand bij een andere basisschool:

1. in de wijk (programmalijn) en/of
2. in de aangrenzende wijk (programmalijn) voorzover de leegstand ligt binnen een redelijke afstand van de hoofdvestiging.

De gemaakte afspraken hebben tot gevolg dat er geen aannamebeleid wordt gevoerd. Daarnaast wordt bij het verwijzen naar leegstand geen uitzondering gemaakt voor de conceptbasisscholen. Tot het moment dat de schoolbesturen afspraken hebben gemaakt over de inschrijving van de leerlingen

in relatie met de capaciteit van het schoolgebouw moet jaarlijks op wijkniveau zowel de capaciteit als de ruimtebehoefte van de schoolgebouwen basisonderwijs worden vastgesteld. Daarna wordt vastgesteld of sprake is van leegstand die in aanmerking komt voor medegebruik. Is binnen de aanwezige capaciteit op wijkniveau voldoende ruimte beschikbaar dan wordt geen aanvullende investering in onderwijshuisvesting toegekend. Dit betekent dat voor het beoordelen van aanvragen voor het bekostigen van voorzieningen onderwijshuisvesting in principe wijkgrenzen worden gehanteerd. Om te voorkomen dat leegstand bij een basisschool niet wordt benut door een basisschool die niet in de 'eigen' wijk' ligt, wordt een afstandscriterium ingevoerd. Op deze wijze wordt voorkomen dat de leegstand niet wordt benut omdat de wijkgrens een barrière is.

De schoolbesturen voor de **speciale scholen voor basisonderwijs** hebben voor het toelaten van leerlingen op de speciale scholen voor basisonderwijs afspraken gemaakt in het kader van het 'Vierwindstreken-model'. Deze afspraken betekenen dat er in Haarlem in vier stadsdelen één speciale school voor basisonderwijs in stand wordt gehouden en dat de leerlingen uit deze gebieden worden verwezen naar een speciale school voor basisonderwijs in het betreffende stadsdeel. Dit betekent dat de speciale school voor basisonderwijs 'Hildebrand' op termijn verhuist van Schalkwijk naar Haarlem-Oost. Als deze vervangende nieuwbouw is gerealiseerd is de spreiding van de speciale scholen voor basisonderwijs over de gemeente voltooid.

De schoolbesturen **voortgezet onderwijs** zijn overeengekomen dat de bestaande capaciteit van het schoolgebouw, vermeerderd met de uitbreiding van de capaciteit die is opgenomen in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 bepalend is voor het maximale aantal leerlingen dat op de school wordt ingeschreven². Door deze afspraak wordt het aantal leerlingen dat op de afzonderlijke scholen voor voortgezet onderwijs wordt ingeschreven gekoppeld aan de bestaande, of op grond van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 vastgestelde capaciteit. Voor de praktische uitvoering van deze afspraken zijn door de schoolbesturen criteria vastgesteld. Deze criteria worden toegepast op het moment dat meer leerlingen zijn aangemeld dan de beschikbare capaciteit toelaat. Daarnaast kent de gemeente niet eerder een uitbreiding van het schoolgebouw voortgezet onderwijs toe dan op het moment dat een uitbreiding van het schoolgebouw voortgezet onderwijs noodzakelijk is als de uitbreiding groter is dan 10% van de bestaande capaciteit. Dit gemeentelijke uitgangspunt betekent dat de school een toename van het aantal leerlingen in eerste instantie binnen het eigen schoolgebouw moet opvangen. Achtergrond van dit gemeentelijke uitgangspunt is dat hiermede, als gevolg van de fluctuaties van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, desinvesteringen (bouwen voor leegstand op termijn) wordt voorkomen.

Voor de scholen van het **(voortgezet) speciaal onderwijs** zijn geen afspraken gemaakt voor het vaststellen van de capaciteit van de schoolgebouwen. Achtergrond is dat de instroom van leerlingen op deze scholen afhankelijk is van het advies van de Regionale Verwijzingscommissie. Op dit advies hebben de scholen een beperkte invloed.

Met deze afspraken is het in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen te voorkomen dat binnen de schoolgebouwen leegstand ontstaat en de gemeente geconfronteerd wordt met aanvragen om uitbreiding van de huisvestingsvoorzieningen, terwijl er binnen de gemeente voldoende capaciteit beschikbaar is. Daarnaast worden de bovengenoemde uitgangspunten opgenomen in de nieuwe verordening voorzieningen onderwijshuisvesting. Het opnemen van deze afspraken in de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting betekent dit dat het geen vrijblijvende afspraken zijn, maar dat de schoolbesturen aan deze afspraken gehouden zijn. Deze afspraken zijn onafhankelijk van de wettelijke instandhoudingsnorm³.

² Het schoolbestuur van de school voor voortgezet onderwijs 'Rudolf Steiner' kan in principe wel instemmen met deze afspraak, maar kan, gelet op de principiële keuze van de ouders voor het pedagogische uitgangspunt van deze school, leerlingen niet weigeren. Naast leerlingen uit de regio Haarlem wordt deze school ook bezocht door leerlingen uit de gemeenten Hillegom, Hoofddorp en Amstelveen. Dit betekent dat deze school in de komende jaren met een toename van het aantal leerlingen wordt geconfronteerd. Deze toename is mede afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal leerlingen op de basisscholen van deze richting (zie programmalijs basisonderwijs).

³ De instandhoudingsnorm voor de gemeente Haarlem is 176 leerlingen. De gemeenteraad heeft besloten tot splitsing van het grondgebied. Hierdoor gelden twee instandhoudingsnormen, t.w. grondgebied Haarlem 198 leerlingen en grondgebied Spaarndam 107 leerlingen. Daarnaast kan een basisschool die niet aan de instandhoudingsnorm voldoet in stand worden gehouden door het alternatief van de gemiddelde schoolgrootte.

1.5. Aanpassing investeringen 2008 – 2011 t.o.v. Uitvoeringsplan SHO.

Op basis van de evaluatie is het noodzakelijk het investeringsplan 'bouwkosten' voor deze jaren aan te passen met een investeringsbedrag van € 20.676.259,-- (investeringslasten € 1.608.530,-- als volgt onderverdeeld:

Reden aanvullend krediet	Aanvullend investeringsbedrag	Investeringslasten
Toename aantal leerlingen	1.870.840	140.313
Raadsbesluit	1.026.335	76.975
Herrekening investeringsbedrag	4.420.916	331.569
Nieuwe investeringen	2.380.288	178.522
Herziene besluitvorming	6.983.497	523.762
Eerste inrichting	1.156.219	144.527
Jaarscijf 2011	2.838.164	212.862

Een specificatie van deze investeringsbedragen is opgenomen op bijlage 13. De achtergronden van deze extra investeringsbedragen wordt toegelicht bij de afzonderlijke programmalijnen. In paragraaf 5.4 wordt ingegaan op de wijze waarop de investeringslasten binnen de (onderwijs)begroting kunnen worden opgevangen.

1.6. Uitvoeringsplan SHO in relatie met herziene overeenkomst Doordecentralisatie.

Met ingang van 1 januari 2008 is de overeenkomst Doordecentralisatie met de schoolbesturen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs opgezegd⁴. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2008 voor de bekostiging van de voorzieningen onderwijshuisvesting 'onderhoud' met de schoolbesturen primair en (voortgezet) onderwijs nieuwe afspraken moeten worden gemaakt. In overleg met de schoolbesturen is opdracht verstrekt aan een extern bouwkundig adviesbureau voor het uitvoeren van een 'nulmeting'. Op basis van de uitkomst van de nulmeting worden met de schoolbesturen nieuwe afspraken gemaakt over de wijze en hoogte van de bekostiging van het groot onderhoud waarvoor de gemeente verantwoordelijk is vanaf 1 januari 2008. Daarnaast kan op basis van de uitkomst van de 'nulmeting' worden vastgesteld of in plaats van groot onderhoud renovatie of vervangende nieuwbouw van een schoolgebouw wenselijk / noodzakelijk is. De voorstellen die hierop betrekking hebben worden in het tweede kwartaal 2008 uitgewerkt en betrokken bij de eerstvolgende evaluatie.

⁴ De overeenkomst Doordecentralisatie met de schoolbesturen voortgezet onderwijs is met ingang van 1 januari 2005 beëindigd als gevolg van de wetwijziging voortgezet onderwijs.

2. Ontwikkeling 'Brede Scholen'.

Binnen de werkgroep 'School in de wijk' worden de uitgangspunten ontwikkeld en vastgesteld voor het voorzieningenniveau op wijkniveau (zie bijlage 3). De uitkomsten kunnen van invloed zijn op het voorzieningenniveau van de onderwijshuisvesting. Naar verwachting speelt dit in eerste instantie vooral bij de schoolgebouwen voor basisonderwijs, waarbij de ontwikkelingen rond de doorgaande (leer)lijn voor de kinderen vanaf de peuterspeelzaal een rol speelt. Voor deze leerlingen zijn de voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen en kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang) van belang. Voor de tussen- en naschoolse opvang kunnen de schoolgebouwen eventueel ook een functie vervullen.

Voor het stimuleren van de 'Brede Scholen' is door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en wetenschap een nieuwe subsidieregeling vastgesteld. In deze regeling wordt op het onderdeel huisvesting het volgende geschreven:

- *Huisvesting is in belangrijke mate bepalend voor de mogelijkheden die er zijn om de doelen die passen bij de brede school te bereiken. De brede school is per definitie een netwerkorganisatie. Multifunctionele huisvesting is dan ook geen vereiste, maar met name in het basisonderwijs is over het algemeen wel de heersende opinie dat brede scholen beter gedijen in multifunctionele accommodaties dan in stand-alone voorzieningen.*
- *Multifunctionele huisvesting vergroot de mogelijkheden voor samenwerking van brede scholen. Een stimuleringsarrangement beweegt gemeenten en scholen voor primair onderwijs ertoe om onderwijshuisvesting multifunctioneel te maken en om private partijen (zoals bijvoorbeeld woningcorporaties en kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvangorganisaties) daarbij te betrekken. Die samenwerking kan niet alleen vruchten afwerpen voor de brede school, maar ook voor buitenschoolse en tussenschoolse opvang, renovatie en binnenmilieu. Het helpt gemeenten bij het inrichten van multifunctionele huisvesting voor brede scholen. Het gaat niet alleen om bouwen, maar ook om aanpassing/renovatie van bestaande gebouwen. Het arrangement stimuleert ook gemeenten om met private partners als woningcorporaties en kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvangorganisaties multifunctionele huisvesting te realiseren. Die samenwerking heeft niet alleen financiële voordelen, maar bevordert ook de uitwisseling van expertise.*

De ontwikkeling van 'Brede Scholen' is dus primair gericht op de inhoudelijke samenwerking tussen de verschillende partners. Het gevolg van de inhoudelijke samenwerking kan zijn dat gekozen wordt voor een gecombineerde huisvesting. Voor het realiseren van de gecombineerde huisvesting kan een private partij een rol spelen, die is dus niet strikt noodzakelijk.

In het kader van de gecombineerde huisvesting van een basisschool en organisatie voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang zijn in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. op het moment dat een peuterspeelzaal is gehuisvest in een basisschool en de huisvesting van de peuterspeelzaal past binnen de uitkomst van de herijking van het peuterspeelzaalwerk:
 - a. telt de ruimte die aan de peuterspeelzaal in gebruik is gegeven niet mee voor het vaststellen van de capaciteit van het schoolgebouw;
 - b. wordt geen huurvergoeding in rekening gebracht, maar uitsluitend een gebruiksvergoeding en
 - c. is het de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur en het bestuur van de peuterspeelzaal om afspraken te maken over de in rekening te brengen gebruiksvergoeding.
2. kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang heeft geen relatie met peuterspeelzaalwerk en de zorg voor voldoende capaciteit is de verantwoordelijkheid van de organisatie voor kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang en de capaciteit kan worden gerealiseerd door:
 - a. huisvesting in een basisschool, waarbij de volgende voorwaarden van toepassing zijn:
 1. het beschikbaar stellen van een ruimte in een schoolgebouw voor kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang betekent verhuur aan een private partij;

2. voor de verhuur moet het schoolbestuur vooraf toestemming vragen aan de gemeente;
 3. bij de toestemming voor de verhuur bepaalt de gemeente gelijktijdig het huurbedrag dat door het schoolbestuur aan de organisatie in rekening moet worden gebracht en dat het schoolbestuur doorbetaald aan de gemeente;
 4. als gevolg van de verhuur telt de beschikbare ruimte niet mee bij het vaststellen van de capaciteit van het schoolgebouw en
 5. komen het schoolbestuur en de kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvangorganisatie in onderling overleg de gebruiksvergoeding overeen;
- b. huisvesting op het terrein van de basisschool, waarbij de volgende voorwaarden van toepassing zijn:
1. voor de het beschikbaar stellen van het terrein moet het schoolbestuur vooraf toestemming vragen aan de gemeente in verband met de eigendomssituatie;
 2. de gemeente, het schoolbestuur en de kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvangorganisatie komen in onderling overleg overeen op welke wijze het eigendom wordt vastgelegd:
 - a. door middel van een recht van opstal of
 - b. door middel van aankoop van een gedeelte van het schoolterrein.
 3. de gemeente verleent de toestemming nadat over bovenstaande overeenstemming is bereikt.

Deze uitgangspunten zijn van belang omdat het schoolgebouw- en terrein op grond van de onderwijswetgeving niet mag worden 'bezwaard'. waardoor wordt voorkomen dat op termijn discussie ontstaat over de eigendomssituatie (via natrekking)

Bovenstaande modellen (medegebruik peuterspeelzaal en verhuur kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang) laten onverlet de eigen verantwoordelijkheid van de organisaties om de noodzakelijke huisvesting te verwerven. Om verwevenheid in verantwoordelijkheden en eigendom te voorkomen is het niet toegestaan dat het schoolbestuur zelfstandig een zodanige voorziening realiseert.

Voor de organisaties in de Kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang geldt in het jaar 2008 een subsidieregeling waarbij de organisaties voor kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang subsidie kunnen aanvragen voor het oplossen van knelpunten in de huisvesting. De subsidie wordt verstrekt in de volgende investeringskosten:

1. plaatsen van bso-units
2. investeringen in schoolgebouwen en
3. overige investeringen.

Uitgangspunt van de toegekende subsidie door het rijk is dat de gerealiseerde voorzieningen minimaal drie jaar als voorziening kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang in stand blijven. Op basis van een inventarisatie in de komende periode wordt vastgesteld in hoeverre gelijktijdig met investeringen in schoolgebouwen aanvullende voorzieningen worden gerealiseerd.

3. Ontwikkelingen programmalijnen.

3.1. Algemeen.

In het Uitvoeringsplan SHO 2007 is bij een aantal basisscholen de term 'hoofddislocatie' gebruikt. Deze terminologie heeft betrekking op die schoolgebouwen die als gevolg van fusie geen zelfstandige basisschool konden blijven, maar waar het betreffende schoolbestuur heeft besloten deze onderwijsvoorziening op wijkniveau in stand te houden om te voorkomen dat in de betreffende wijk geen onderwijsvoorziening meer aanwezig is. In het nu voorliggende geactualiseerde plan voor de periode 2008-2011 is deze term vervangen door de term 'dislocatie met spreidingsnoodzaak'. Deze terminologie geeft beter weer wat de achtergrond is van de dislocatie: voorkomen dat na een fusie van de basisscholen het voorzieningenniveau in de wijk zou afnemen en de doelstelling van spreiding van voorzieningen niet werd gerealiseerd. Dit laat onverlet het feit dat een schoolbestuur zelfstandig kan besluiten om, als de ontwikkeling van het aantal leerlingen daartoe aanleiding geeft, deze locatie te sluiten.

In paragraaf 1.3. zijn een aantal ontwikkelingen geschetst die van invloed zijn op het investeringsniveau en de –planning die is opgenomen in Uitvoeringsplan SHO 2007-2010. Bij de afzonderlijke programmalijnen wordt op deze ontwikkelingen (financieel) verder ingegaan.

3.2. Ontwikkeling aantal leerlingen.

In het derde kwartaal 2007 heeft de afdeling Onderzoek en Statistiek een geactualiseerde leerlingenprognose voor het *basisonderwijs* opgesteld. Op basis van de geactualiseerde leerlingenprognose en rekening houdend met de in 3.1. opgenomen uitgangspunten zijn de in de programmalijnen opgenomen investeringen voor de jaren 2007-2010, voorzover noodzakelijk, geactualiseerd. De herziene leerlingenprognose van oktober 2007, die mede basis was voor de evaluatie van het uitvoeringsplan SHO 2007-2010, kende de volgende uitgangspunten:

1. woningbouwplannen voor de komende tien jaar:
 - a. Centrum toename van 500 woningen
 - b. Zuid-West toename van 1.300 woningen
 - c. Noord toename van 1.800 woningen
 - d. Oost toename van 1.200 woningen en
 - e. Schalkwijk toename van 2.000 woningen.
2. de toename betreft een *netto* toename van het aantal woningen, dus er is in deze prognose rekening gehouden met sloop van een gedeelte van de bestaande voorraad en nieuwbouw;
3. in de prognosesystematiek wordt onderscheid gemaakt in soort woningen (éénpersoons, appartementen en grondgebonden woningen).

Ten opzichte van de in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 opgenomen ontwikkelingen is vastgesteld dat binnen het basisonderwijs in totaliteit sprake is van een lichte toename van het aantal leerlingen, maar dat de leerlingenontwikkeling sterk verschilt per programmalijn. Deze verschillen komen vooral tot uitdrukking in de programmalijnen Centrum en Zuidwest (sterke toename van het aantal leerlingen) en de overige programmalijnen (vooral stabilisatie respectievelijk daling van het aantal leerlingen). De ontwikkeling van het totaal aantal leerlingen op de basisscholen in de jaren 1996 tot en met 2007 is onderstaand weergegeven:

Tabel 1

Jaar	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bao	11.620	11.760	11.808	11.881	11.659	11.479	11.333	11.233	11.228	11.317	11.490	11.638
AVO	5.894	5.925	6.149	6.158	6.283	6.560	6.920	7.176	7.390	7.915	8.196	8.477
VMBO	1.731	1.819	3.385	3.366	3.195	3.110	3.226	3.199	3.152	2.704	2.760	2.092
Praktijkonderwijs					60	101	208	221	242	282	262	235
LWOO						152	129	137	180	192	185	227
Totaal	7.625	7.744	9.534	9.524	9.533	9.923	10.483	10.733	10.964	11.093	11.403	11.031

De in het Uitvoeringsplan SHO gesignaleerde trend dat de leerlingenontwikkeling in het basisonderwijs sterk afwijkt van de leerlingenontwikkeling in het voortgezet onderwijs is ook in het jaar 2007 nog van toepassing. Met name in het algemeen vormend onderwijs is het aantal leerlingen in de

jaren 1996 tot en met 2007 sterk toegenomen (1996 5.894 leerlingen en 2007 8.477 leerlingen, een stijging met bijna 44%. Daarentegen neemt het aantal leerlingen in het VMBO sterk af. Vanaf 1998 een daling met 625 leerlingen, is 18% (zie tabel 1).

Voor het basisonderwijs wordt op grond van de leerlingenprognose en rekening houdend met de te realiseren woningen in de komende 10 jaar een lichte toename van het aantal leerlingen verwacht:

Jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bao	11.898	12.064	12.178	12.287	12.328	12.387	12.407	12.419	12.355	12.341	12.359	12.321

De toename van het aantal leerlingen wordt geraamd op ong. 6% per jaar en verwacht wordt dat het aantal leerlingen vanaf 2015 stabiliseert rond 12.400. Gelet op geconstateerde afwijking tussen het aantal leerlingen dat op de teldatum 1 oktober 2007 op de basisscholen staat ingeschreven en de uitkomst van de leerlingenprognose wordt een sterkere groei verwacht en een hoger aantal leerlingen in de stabilisatiefase⁵.

Met de schoolbesturen in het basisonderwijs is afgesproken dat bij het actualiseren van de leerlingenprognose in het jaar 2008 niet alleen het aantal leerlingen dat op de basisscholen is ingeschreven wordt betrokken, maar ook inzicht wordt gegeven in de herkomst van de leerlingen. Op deze wijze wordt ook inzicht verkregen in het aantal leerlingen dat wordt ingeschreven op een basisschool in een ander gebied en kunnen ook de gevolgen voor de ruimtebehoefte van de basisscholen beter worden vastgesteld⁶.

Noot.

Voor de scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) en (voortgezet) speciaal onderwijs is geen leerlingenprognose opgesteld omdat de instroom van de leerlingen op deze basisscholen afhankelijk is van de verwijzingen door de permanente commissie leerlingenzorg (sbo) en de regionale verwijzingscommissie (vso). Voor het voortgezet onderwijs kan de leerlingenprognose over het algemeen worden herleid uit de leerlingenontwikkeling voor het basisonderwijs. De leerlingenprognose voor het voortgezet onderwijs is op dit moment achterwege gebleven omdat er een grote afwijking is vastgesteld tussen de ontwikkelingen in het basisonderwijs en de instroom van leerlingen in het voortgezet onderwijs.

3.3. Ruimtebehoefte.

Uitgangspunt voor het vaststellen van de ruimtebehoefte van de schoolgebouwen is het aantal leerlingen dat op de teldatum 1 oktober op de scholen is ingeschreven. Op basis van het aantal leerlingen wordt de noodzakelijke capaciteit voor het schoolgebouw vastgesteld. Dit uitgangspunt is opgenomen in de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting. Doelstelling is dat een school wordt gehuisvest in één schoolgebouw (= hoofdvestiging). Op het moment dat de capaciteit van de hoofdvestiging onvoldoende is voor het huisvesten van alle leerlingen maakt de school aanspraak op aanvullende huisvesting, deze aanvullende huisvesting wordt aangemerkt als een dislocatie. Van deze regel is uitgezonderd een schoolgebouw dat door het ministerie van OCW is erkend als een nevenvesting. Voor een school die is gehuisvest in een hoofdvestiging en een nevenvesting wordt de ruimtebehoefte per locatie afzonderlijke vastgesteld, op basis van het aantal leerlingen dat op de afzonderlijke locaties staat ingeschreven.

⁵ In het jaar 2007 wordt de leerlingenprognose voor het basisonderwijs geactualiseerd. In tegenstelling tot de leerlingenprognose basisonderwijs die in 2006 is opgesteld wordt bij deze leerlingenprognose niet alleen rekening gehouden met het belangstellingspercentage per school, maar ook met de herkomst van de leerlingen naar postcodegebied. Deze verfijning is het gevolg van het feit dat is vastgesteld dat basisscholen niet alleen worden bezocht door leerlingen uit de eigen wijk maar ook uit een andere wijk dan waar de leerling woonachtig is. Dit betekent dus enerzijds instroom in de wijk, maar anderzijds ook uitstroom uit de wijk.

⁶ Het vraagstuk van de noodzakelijke capaciteit van een school in relatie met het aantal te verwachten leerlingen maakt onderdeel uit van een advies dat door de werkgroep 'Komen en gaan' (convenant lokaal onderwijs) wordt opgesteld. Bij dit advies wordt ook betrokken de achtergrond van de geconstateerde leerlingenbewegingen (is deze leerlingenbeweging het gevolg is van het feit dat leerlingen niet op de basisschool in de betreffende wijk kunnen worden ingeschreven omdat niet voldoende capaciteit aanwezig is, of omdat ouders om een andere reden deze keuze maken). Met het advies van de werkgroep wordt bij het actualiseren van het SHO rekening gehouden.

De ruimtebehoefte die in het nu voorliggende investeringsplan is opgenomen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. het investeringsplan zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010;
2. aanvullende investeringen als gevolg van besluiten die in het verleden zijn genomen en
3. aanvullende investeringen die het gevolg zijn van toename van het aantal leerlingen en passen binnen de uitgangspunten zoals opgenomen in paragraaf 3.1.

3.4. Functionaliteit van de schoolgebouwen.

De onderwijskundige ontwikkelingen in de afgelopen jaren zijn van grote invloed geweest op de functionaliteit van de schoolgebouwen (zelfstandig werken, studiehuis, praktijkomgeving et cetera). Bij het bekostigen van de investeringen, die zijn opgenomen in het investeringsplan Uitvoeringsplan SHO 2007-2010, worden gelijktijdig de mogelijkheden onderzocht om aanvullende investeringen te realiseren die de functionaliteit van het schoolgebouw verbeteren. Deze aanvullende investeringen zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de schoolbesturen. Als het mogelijk is in één investering ook de functionaliteit van de schoolgebouwen te verbeteren, betekent dit dat deze schoolgebouwen na het afronden van de investeringen voldoen aan de huidige onderwijskundige eisen. Voor het bekostigen van deze investeringen is in het investeringsplan van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 een budget 'functionele aanpassing' opgenomen. De kosten van deze investeringen komen niet uitsluitend voor rekening van de gemeente. Met de schoolbesturen moeten over de hoogte van de schoolbestuurlijke bijdrage nadere afspraken worden gemaakt.

Functionele aanpassing is niet in de wet opgenomen als een voorziening onderwijshuisvesting. De investering 'functionele aanpassing' is uitsluitend van toepassing op het schoolgebouw dat voldoet aan de cyclus van 40-jaar en waarbij in de komende periode niet een investering 'uitbreiding' c.a. wordt bekostigd. Uitgangspunt is dat bij de investeringen nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van een schoolgebouw op dat moment in de investering rekening wordt gehouden met de noodzakelijke functionele verbeteringen.

Het rijk hanteerde voor het bekostigen van functionele aanpassingen tot 1 januari 1997 een percentage van 33 1/3%. Omdat vervangen van kozijnen, leidingen et cetera ook tot functionele aanpassingen worden gerekend en deze investeringen onderdeel uitmaken van de overeenkomst Doordecentralisatie wordt voor investeringen functionele aanpassingen een percentage van 25% van de kosten van nieuwbouw gehanteerd.

Doelstelling is eveneens dat de schoolgebouwen voor de leerlingen en leerkrachten een veilige (leer)omgeving en verantwoorde werkomgeving bieden. In de afgelopen jaren zijn in / aan de schoolgebouwen diverse investeringen gerealiseerd om de werk- en leeromgeving te verbeteren, de zgn. ALGEE-investeringen, t.w.:

- a. asbest
- b. legionella
- c. gebruiksvergunning
- d. energiemangement en
- e. energiebesparing.

In het afgelopen jaar is:

1. op het onderdeel 'Gebruiksvergunning' vastgesteld dat als gevolg van nadere richtlijnen van het ministerie van VROM schoolbesturen worden geconfronteerd met aanvullende investeringen ten opzichte van de eerdere investeringen in het kader van ALGEE (o.a. vervangen draadglas door glas met een brandwerendheid van 60 minuten);
2. gebleken dat op het onderdeel 'Energie' nader onderzoek naar mogelijkheden van energiebesparing noodzakelijk is (past ook binnen de door de gemeenteraad vastgestelde doelstelling om de CO₂ uitstoot terug te dringen) en
3. naar voren is gekomen dat het leefmilieu binnen de scholen niet aan de gestelde normen voldoet (o.a. rapportage 'Handreiking Frisse Scholen' van Senter Novem).

De voor deze onderdelen benodigde investeringsbedragen respectievelijk onderzoekskosten behoren in principe tot de kosten materiële instandhouding en komen voor rekening van het schoolbestuur. Evenals in de afgelopen jaren kan op lokaal niveau worden besloten om (een gedeelte van) de onderzoeks- en investeringskosten voor rekening van de gemeente te nemen. Op dit moment maken de eventuele investeringskosten geen onderdeel uit van de in deze nota opgenomen

investeringsbedragen, omdat de noodzakelijke investeringsbedragen niet bekend zijn. Voor inzicht in de noodzakelijke investeringen is een nader onderzoek noodzakelijk. Daarnaast moet over de gemeentelijke en schoolbestuurlijke bijdrage in deze kosten nader overleg plaatsvinden.

4. Programmalijnen.

In aansluiting op het Uitvoeringsplan SHO 2007 zijn voor het vaststellen van de toekomstige investeringsbehoefte voor de schoolgebouwen de volgende acht programmalijnen vastgesteld:

1. Haarlem-Zuidwest
2. Haarlem-Centrum
3. Haarlem-Noord
4. Haarlem-Oost
5. Haarlem-Schalkwijk
6. (Voortgezet) speciaal onderwijs
7. Voortgezet onderwijs
8. Bewegingsonderwijs.

Onderstaand wordt per programmalijn kort ingegaan op de eventuele afwijkingen in de verwachte ontwikkelingen en de gevolgen van deze afwijkingen voor de ruimtebehoefte.

4.1 Programmalijn Haarlem-Zuidwest.

Tot de programmalijn Haarlem-Zuidwest behoren de volgende scholen:

1. openbare school voor basisonderwijs de Zuidwester
2. openbare school voor basisonderwijs Beatrix
3. bijzondere school voor basisonderwijs de Dreef
4. bijzondere school voor basisonderwijs Haarlemse Montessori
5. openbare school voor basisonderwijs Bos en Vaart
6. openbare school voor speciaal basisonderwijs FOCUS

De in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 geconstateerde toename van het aantal leerlingen vanaf 1996 heeft zich ook, conform de leerlingenprognose, in het jaar 2007 doorgezet.

werkelijk aantal leerlingen oktober											
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.745	1.726	1.719	1.767	1.768	1.781	1.788	1.825	1.830	1.878	1.903	1.956

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.956	2.004	2.034	2.047	2.047	2.033	2.034	2.019	2.003	1.995	1.979	1.978	1.974	1.977	1.977

De toename van het aantal leerlingen wijkt sterk af van de uitkomst van de leerlingenprognose. Omdat de instroom van het aantal leerlingen groter is dan verwacht, ontstaat in dit gebied extra ruimtebehoefte. Nu de werkelijke ontwikkeling van het aantal leerlingen en ook de leerlingenprognose een stijgende tendens laat zien is de ruimtebehoefte voor de betreffende basisscholen op wijkniveau opnieuw vastgesteld. Dit betekent dat in het nu voorliggende investeringsplan een aanvullende investering is opgenomen voor:

- a. een extra uitbreiding van de openbare school voor basisonderwijs de Zuidwester
- b. een extra uitbreiding van de openbare school voor basisonderwijs Beatrix.

Het in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 voor de bijzondere basisschool 'Dreef' opgenomen investeringsbedrag wordt gehandhaafd, omdat deze middelen worden ingezet voor het bekostigen van de noodzakelijke aanpassing van het schoolgebouw aan de Kleine Houtweg 24. Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar bijlage 4.

4.2 Programmalijn Haarlem-Centrum.

Tot de programmalijn Haarlem-Centrum behoren de volgende scholen:

1. openbare school voor basisonderwijs de Kring (Parklaan)
2. openbare school voor basisonderwijs de Peppelaer
3. bijzondere school voor basisonderwijs Veronica (Antoniestraat)
 - > dislocatie met spreidingsnoodzaak bijzondere school voor basisonderwijs Bavo Westergracht)

4. bijzondere school voor basisonderwijs Koorschool

De in het Uitvoeringsplan SHO geconstateerde toename van het aantal leerlingen vanaf 1996 heeft zich ook, conform de leerlingenprognose, in het jaar 2007 doorgezet.

werkelijk aantal leerlingen oktober												
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
1.076	1.153	1.179	1.201	1.228	1.224	1.223	1.222	1.223	1.285	1.345	1.361	

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.361	1.356	1.383	1.382	1.384	1.386	1.381	1.368	1.355	1.349	1.325	1.319	1.312	1.303	1.299

Voor de noodzakelijke aanvullende huisvesting zijn in het Uitvoeringsplan SHO 2007 investeringen opgenomen voor:

- a. uitbreiding openbare school voor basisonderwijs de Kring
- b. uitbreiding openbare basisschool 'de Peppelaer' en
- c. uitbreiding bijzondere basisschool 'Veronica'.

Ad.a. De noodzakelijke uitbreiding van de openbare basisschool 'de Kring' wordt op termijn in pandig gerealiseerd in beide locaties. Dit is mogelijk op het moment dat de huidige huurder (Kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang) een nieuwe locatie in gebruik neemt.

Ad.b. De noodzakelijke uitbreiding van de openbare basisschool 'Peppelaer' wordt vanaf 1 augustus 2008 gerealiseerd in het gebouw Leidseplein, omdat voor de organisatie 'Paswerk' alternatieve huisvesting is gevonden.

Ad.b. De noodzakelijke uitbreiding van de bijzondere basisschool 'Veronica' wordt op termijn gerealiseerd in het schoolgebouw Ged.Oude Gracht 120,, nadat deze locatie is vrijgekomen door de nieuwbouw VMBO-023.

Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar bijlage 5.

4.3 Programmaliijn Haarlem-Noord.

De programmaliijn Haarlem-Noord is onderverdeeld in de programmaliijn Noord-Noord (gebied ten noorden van de Jan Gijzenkade) en de programmaliijn Noord-Zuid (gebied ten zuiden van de Jan Gijzenkade tot Stationsgebied).

4.3.1. Deelgebied Haarlem-Noord-Noord.

Tot de programmaliijn Haarlem-Noord-Noord behoren de volgende scholen:

1. openbare school voor basisonderwijs Spaarne
2. bijzondere school voor basisonderwijs Koningin Emma
3. openbare school voor basisonderwijs de Dolfijn
4. bijzondere school voor basisonderwijs Sint Bavo
5. bijzondere school voor speciaal basisonderwijs Trapeze

De sterke daling van het aantal leerlingen in dit gebied is afgezwakt en op basis van de leerlingenprognose wordt een stabilisatie van het aantal leerlingen verwacht.

werkelijk aantal leerlingen oktober												
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
1.459	1.516	1.564	1.516	1.479	1.414	1.354	1.325	1.333	1.355	1.323	1.323	

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.323	1.313	1.314	1.339	1.376	1.345	1.320	1.340	1.364	1.359	1.343	1.344	1.346	1.347	1.344

In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn, om de noodzakelijke ruimtebehoefte te realiseren respectievelijk de bestaande capaciteit aan te passen door het realiseren van een unielocatie, de volgende investeringen opgenomen voor de jaren 2007/2008:

- a. realiseren unielocatie bijzondere school voor basisonderwijs Koningin Emma
- b. uitbreiding schoolgebouw en eerste inrichting bijzondere school voor basisonderwijs BAVO en
- c. uitbreiding bijzondere school voor speciaal basisonderwijs de Trapeze

Ten opzichte van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn in het nu voorliggende plan aanvullende kredieten opgenomen voor de bijzondere scholen voor basisonderwijs 'Koningin Emma' en 'Sint Bavo'. Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar bijlage 6.

Tot slot wordt voor het gebied Haarlem-Noord ingegaan op een aantal ontwikkelingen die niet bekend waren bij het opstellen van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010. In het gebied Haarlem-Noord vindt de herstructurering van Delftwijk plaats. De herstructurering van de bestaande wijk betreft enerzijds een beperkte uitbreiding van de woningvoorraad (vervangen van de bestaande woningvoorraad door andere woningen) en anderzijds een gedeelte volledige nieuwbouw. De verwachte toename van het aantal leerlingen kan naar verwachting binnen het huidige voorzieningenniveau worden opgevangen. In vergelijking met het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn in het deelgebied Haarlem-Noord-Noord de volgende ontwikkelingen van belang:

1. gelet op de ontwikkeling van het aantal leerlingen op de openbare school voor basisonderwijs 'Dolfijn' heeft het schoolbestuur besloten de dislocatie Jan Gijzenkade (op termijn) af te stoten en alle leerlingen te huisvesten op de hoofdvestiging (G.van Aemstelstraat). Op deze wijze wil het schoolbestuur de leegstand verminderen. Het realiseren van een unielocatie betekent dat op de locatie van de hoofdvestiging een uitbreiding van het schoolgebouw moet plaatsvinden.
 - Als gevolg van brandschade is het bestaande lokaal bewegingsonderwijs op de locatie G.van Aemstelstraat niet meer geschikt voor het bewegingsonderwijs. Onderzocht wordt of in de nabijheid van het schoolgebouw een locatie beschikbaar is voor het realiseren van een lokaal bewegingsonderwijs, waardoor de noodzakelijke uitbreiding van het schoolgebouw met een speellokaal en een aantal groepsruimten op de locatie G. van Aemstelstraat kan worden gerealiseerd;
2. voor de bijzondere school voor basisonderwijs 'Sint Bavo' is de capaciteit van de beide locaties vastgesteld op maximaal 13 groepen (ong. 325 leerlingen), omdat deze basisschool, in tegenstelling tot de ontwikkelingen bij de overige aanwezige basisscholen in dit gebied, geconfronteerd met een sterke stijging van het aantal leerlingen en
3. de speciale school voor basisonderwijs 'Trapeze' heeft in 2007 het gebouw 'Gentiaan' als aanvullende locatie in gebruik genomen en onderzoekt nu de mogelijkheid om de aanvullende huisvesting op een adequate wijze te realiseren.

4.3.2. Deelgebied Haarlem-Noord-Zuid.

Tot de programmaliijn Haarlem-Noord-Zuid behoren de volgende scholen:

1. bijzondere school voor basisonderwijs Willem van Oranje
2. bijzondere school voor basisonderwijs de Ark
3. openbare school voor basisonderwijs de Cirkel (Sterrekijker)
4. openbare school voor basisonderwijs ter Cleef
5. openbare school voor basisonderwijs de Wilgenhoek
6. openbare school voor basisonderwijs de Zonnewijzer
7. bijzondere school voor basisonderwijs dr. H. Bavinck
8. bijzondere school voor basisonderwijs Sint Liduina
9. bijzondere school voor basisonderwijs Vrije School Kennemerland

Na een aantal jaren van stabilisatie neemt het aantal leerlingen in dit gebied sterk toe. Deze ontwikkeling is ook zichtbaar in de leerlingenprognose en is naar verwachting het gevolg van de

herontwikkeling van een aantal woongebieden ('Deo', 'Ripperda', 'Droste' en het gebied langs de Spaarndamseweg (Mandelapark, Filippo, Deli, Sonneborn en Jachthaven).

werkelijk aantal leerlingen oktober											
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
3.059	2.990	3.055	3.004	2.975	2.952	2.944	2.927	2.995	3.036	3.192	3.256

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3.256	3.301	3.370	3.407	3.432	3.438	3.450	3.442	3.428	3.425	3.420	3.414	3.404	3.387	3.378

De leerlingenontwikkeling heeft ook zijn gevolgen voor de ruimtebehoefte. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn voor de basisscholen in dit gebied de volgende investeringen voorzien:

- a. uitbreiding openbare school voor basisonderwijs de Cirkel
- b. uitbreiding eerste inrichting bijzondere school voor basisonderwijs Vrije School
- c. uitbreiden bijzondere basisschool Liduina
- d. vervangende nieuwbouw bijzondere school voor basisonderwijs de Ark
- e. functionele aanpassing openbare basisschool de Zonnewijzer
- f. uitbreiden bijzondere basisschool Bavinck

Ten opzichte van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn in het nu voorliggende plan aanvullende kredieten opgenomen voor de openbare school voor basisonderwijs 'de Cirkel' en de bijzondere scholen voor basisonderwijs 'Liduina' en 'Bavinck' door de eerder berekende investeringsbedragen op basis van het aantal m² per groep om te rekenen naar een investeringsbedrag op basis van het werkelijke aantal m². Daarnaast is voor de bijzondere basisschool 'de Ark' het investeringsbedrag herberekend in verband met de gewijzigde situatie voor het realiseren van een unielocatie op de Velsersstraat 15/17 en is voor de bijzondere school voor basisonderwijs 'Vrije School Kennemerland' een investeringsbedrag opgenomen voor het realiseren van een unielocatie binnen het bestaande schoolgebouw (aanpassing zolder). Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau in de programmalijs wordt verwezen naar bijlage 6.

In het deelgebied Haarlem-Noord-Zuid zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

- De openbare school voor basisonderwijs 'de Cirkel' is gehuisvest in een hoofdvestiging (Atjehstraat) en een dislocatie (Ambonstraat). Het schoolbestuur beschouwt de dislocatie Ambonstraat als een 'dislocatie met spreidingsnoodzaak' en wil deze locatie handhaven. Op dit moment is de 'Vrije School Kennemerland' medegebruiker van een gedeelte van het schoolgebouw aan de Ambonstraat. Nadat de inpandige verbouwing is gerealiseerd wordt het schoolbestuur van de openbare school voor basisonderwijs 'de Cirkel' geconfronteerd met leegstand.
- De openbare school voor basisonderwijs 'de Wilgenhoek' wordt geconfronteerd met een toename van het aantal leerlingen. Gelet op de ligging van het schoolgebouw is uitbreiding van dit schoolgebouw fysiek niet mogelijk. Onderzocht wordt of het mogelijk is aanvullende huisvesting te realiseren in een dislocatie of door het realiseren van nieuwe huisvesting op een andere locatie.

4.4 Programmalijs Haarlem-Oost.

Tot de programmalijs Haarlem-Oost behoren de volgende scholen:

1. bijzondere school voor basisonderwijs de Viersprong
2. openbare school voor basisonderwijs Maarten Luther King
3. bijzondere school voor basisonderwijs Franciscus Xaverius
4. bijzondere school voor basisonderwijs Sint Bernardus
5. openbare school voor basisonderwijs de Zuiderpolder

Het aantal leerlingen in dit gebied vertoont vanaf 1998 een sterke daling en is op de teldatum 1 oktober 2007 gestabiliseerd ten opzichte van de teldatum 1 oktober 2006. Deze ontwikkeling past binnen de totale wijkontwikkeling.

werkelijk aantal leerlingen oktober											
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.633	1.708	1.745	1.708	1.575	1.516	1.432	1.377	1.328	1.283	1.216	1.223

Het aantal leerlingen zal op termijn mogelijk toenemen als gevolg van de herstructurering die plaatsvindt in de Slachthuisbuurt (vanaf 2009), in Parkwijk (vanaf 2010) en in de Amsterdamsebuurt / Zomerzone (van Zegelplein vanaf 2011). De gevolgen van de herstructurering zijn verwerkt in de leerlingenprognose.

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.223	1.242	1.271	1.251	1.285	1.326	1.355	1.379	1.390	1.390	1.414	1.414	1.419	1.415	1.411

In het Uitvoeringsprogramma SHO 2007-2010 is met de volgende investeringen opgenomen:

- uitbreiding bijzondere school voor basisonderwijs Franciscus Xaverius
- nieuwbouw openbare school voor basisonderwijs M.L. King i.c.m. vervangende nieuwbouw van de openbare school voor speciaal basisonderwijs Hildebrandt als gevolg van uitvoering herstructurering gebied Zomerzone;
- realiseren unielocatie openbare school voor basisonderwijs Zuiderpolder;
- vervangende nieuwbouw bijzondere school voor basisonderwijs 'de Viersprong'.

Ten opzichte van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn de volgende nieuwe ontwikkelingen in Haarlem-Oost van belang voor het investeringsplan:

- Het bestuur van de stichting Salomo heeft besloten, ondanks de ontwikkeling van het aantal leerlingen, de bijzondere basisschool 'de Viersprong' te handhaven en te komen tot een nieuwe basisschool voor acht groepen. Voor de nieuwe basisschool wordt vervangende nieuwbouw gerealiseerd op een nog nader te bepalen locatie, mogelijk centraal in Parkwijk. De definitieve huisvesting van de basisschool als volwaardige, achtklassige basisschool wordt gerealiseerd in samenwerking met de wooncorporatie Prë Wonen. Onderzocht wordt of de nieuwbouw gerealiseerd kan worden als een brede wijkvoorziening. Tot het moment dat de vervangende nieuwbouw is gerealiseerd wordt een doorstart gemaakt op de locatie Beatrixdreef 4-6 (v.m. schoolgebouw Jansen-v.d.Jagt), omdat de vrijkomende locatie 'de Viersprong' aan de onderwijsbestemming wordt onttrokken en gesloopt.
- Het schoolbestuur van de openbare school voor basisonderwijs heeft het voornemen op termijn de dislocatie van de openbare school voor basisonderwijs 'Zuiderpolder' te sluiten. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is voor deze basisschool een investeringsbedrag opgenomen voor het realiseren van een unielocatie. Omdat na het afstoten van de dislocatie de bijzondere basisschool 'de Viersprong' de enige basisschool is in Parkwijk is de verwachting dat dit ook gevolgen heeft voor de instroom van leerlingen op de beide locaties van de openbare basisschool 'Zuiderpolder'.
- Het bestuur 'Sint Bavo' heeft besloten met ingang van 1 augustus 2008 een dislocatie met spreidingsnoodzaak te openen in de Slachthuisbuurt (locatie Noormannenstraat). Dit pand is verkocht aan de woningcorporaties en een gedeelte van het pand wordt door de gemeente voor het huisvesten van de basisschool gehuurd. Daarnaast zijn in het pand o.a. de volgende aanvullende voorzieningen gehuisvest:
 - > peuterspeelzaal
 - > kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang
 - > vrijwilligerscentrale
 - > zorginstellingen (dagopvang)
 - > shdh

De gevolgen van de ontwikkelingen in Parkwijk worden in de komende periode met de beide schoolbesturen besproken om vast te stellen welke capaciteit voor de beide schoolgebouwen

noodzakelijk is. De financiële gevolgen van deze ontwikkelingen (huur Noormannenstraat, aanvullende investering school voor basisonderwijs 'de Viersprong') zijn uitsluitend voor de investering financieel vertaald in het nu voorliggende plan. De extra huurlasten worden afzonderlijk in de gemeentebegroting opgenomen. Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar bijlage 7.

4.5. Haarlem-Schalkwijk.

Haarlem-Schalkwijk kent de wijken Europawijk, Boerhaavewijk, Meerwijk en Molenwijk. Het gebied Schalkwijk kent diverse herstructureringsgebieden, waarvan Meerwijk in de uitvoeringsfase zit en in dit gebied diverse onderdelen zijn afgerond (o.a. Brede School Meerwijk). Voor de wijk 'Molenwijk' bestaan geen plannen om te komen tot herstructurering, dit geldt wel voor de 'Boerhaavewijk' en dan vooral het gebied rond (en ten noorden van) de Fl. van Adrichemlaan. Voor de 'Europawijk' geldt een beperkte herstructurering. Deze herstructurering is vooral gericht op het realiseren van een beperkt aantal woningen. Daarnaast zal in de komende jaren het 'Middengebied', gelegen tussen de 'Europawijk' en de 'Boerhaavewijk' worden herontwikkeld tot een gedeelte woonbestemming.

Als gevolg van deze ontwikkelingen zal de woningvoorraad toenemen met 2.000 woningen. Met de toename van de woningvoorraad is rekening gehouden in de leerlingenprognose. De ontwikkeling van het aantal leerlingen in dit gebied is daarbij afhankelijk van het soort woningen dat in het gebied wordt gerealiseerd.

De programmaliijn Haarlem-Schalkwijk is onderverdeeld in:

1. Boerhaavewijk – Meerwijk en
2. Molenwijk – Europawijk.

4.5.1. Boerhaavewijk – Meerwijk

Tot de programmaliijn 'Boerhaavewijk-Meerwijk' behoren de volgende scholen:

1. openbare school voor basisonderwijs de Piramide
2. bijzondere school voor basisonderwijs Don Bosco
3. bijzondere school voor basisonderwijs de Wadden
4. bijzondere school voor basisonderwijs Al Ikhlaas
5. bijzondere school voor basisonderwijs de Meer
6. openbare school voor basisonderwijs 'de Molenwiek' (nevenvestiging)
7. openbare school voor speciaal basisonderwijs prof.dr. J.J.Dumont

Vanaf het jaar 1996 is het aantal leerlingen in dit gedeelte van Schalkwijk (Boerhaavewijk-Meerwijk) praktisch stabiel gebleven. Op grond van de leerlingenprognose wordt in de komende jaren een lichte toename van het aantal leerlingen verwacht. Deze toename is het gevolg van het feit dat een aantal herstructureringsplannen in de komende jaren in uitvoering worden genomen.

werkelijk aantal leerlingen oktober											
1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.227	1.226	1.216	1.260	1.276	1.260	1.270	1.255	1.246	1.232	1.252	1.262

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.262	1.256	1.263	1.291	1.297	1.311	1.339	1.346	1.350	1.368	1.386	1.385	1.390	1.388	1.388

De extra ruimtebehoefte die ontstaat door de toename van het aantal leerlingen moet enerzijds worden opgevangen in de te realiseren vervangende nieuwbouw voor de volgende scholen:

- openbare school voor basisonderwijs Piramide, locaties Semmelweisstraat en Ramaerstraat
- bijzondere school voor basisonderwijs Don Bosco, Fl. Van Adrichemlaan
- openbare school voor speciaal basisonderwijs J.J.Dumont, Niels Finsenstraat

en anderzijds binnen de bestaande capaciteit van de openbare basisschool 'Piramide' en de bijzondere basisschool 'de Meer', beiden in de nieuwe locatie van de Brede School Meerwijk.

De vervangende nieuwbouw van de genoemde drie basisscholen is noodzakelijk in het kader van de herstructurering van het gebied rond de Fl. van Adrichemlaan. Bij de herstructurering wordt gedacht aan gecombineerde vervangende nieuwbouw voor de genoemde scholen op één locatie, in combinatie met andere maatschappelijke voorzieningen⁷. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is rekening gehouden met de investeringskosten van vervangende nieuwbouw voor de schoolgebouwen tot een bedrag van € 5.482.736,--. Als gevolg van de vervangende nieuwbouw kan de op dit moment in de schoolgebouwen aanwezige structurele leegstand, die in gebruik is gegeven aan maatschappelijke voorzieningen, w.o. peuterspeelzaal en kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang, worden verminderd. Bij het realiseren van de vervangende nieuwbouw wordt wel met deze aanvullende voorzieningen rekening gehouden.

Een onzekere factor in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 was de toekomst van de bijzondere basisschool 'Al Ikhlaas'. In navolging op het besluit van de gemeenteraad heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap besloten deze basisschool niet op te nemen op het Plan van Scholen. Gelijktijdig heeft de minister besloten deze basisschool de status van 'nevenvestiging' van de basisschool te Amsterdam te geven voor het schooljaar 2007/08. Dit besluit van de minister betekent dat de minister jaarlijks vaststelt of de bijzondere basisschool 'Al Ikhlaas' aan de criteria voldoet om als nevenvestiging in stand te mogen blijven. Gelet op het aantal leerlingen dat op dit moment op de basisschool staat ingeschreven is de verwachting dat deze basisschool in ieder geval als nevenvestiging blijft bestaan. Het schoolbestuur heeft tegen het besluit van de minister, gebaseerd op het besluit van de gemeenteraad van 20 juli 2006 om niet te voldoen aan het verzoek van het schoolbestuur om deze basisschool op te nemen op het Plan van Scholen 2007, beroep ingesteld bij de Raad van State. In het tweede kwartaal 2008 wordt de uitspraak van de Raad van State bekend. Gelet op het feit dat de minister deze basisschool als 'nevenvestiging' heeft erkend is een investering (vervangende) nieuwbouw van deze basisschool in het nu voorliggende investeringsplan opgenomen.

In het gebied 'Meerwijk' is ingang van 1 augustus 2007 de Brede School Meerwijk in gebruik genomen. Deze accommodatie heeft voldoende capaciteit om eventuele toename van het aantal leerlingen te huisvesten.

4.5.2. Molenwijk-Europawijk

Tot de programmalijn 'Molenwijk-Europawijk' behoren de volgende scholen:

1. openbare school voor basisonderwijs de Molenwiek
2. bijzondere school voor basisonderwijs Monseigneur Huibers
3. bijzondere school voor basisonderwijs de Wadden
4. bijzondere school voor basisonderwijs Rudolf Steiner
5. openbare school voor basisonderwijs de Piramide
6. bijzondere school voor speciaal onderwijs de Satelliet.

Vanaf het jaar 1996 tot het jaar 2006 is het aantal leerlingen in deze wijken sterk afgenomen. Deze ontwikkeling geldt niet voor de bijzondere basisschool 'Rudolf Steiner', waar het aantal leerlingen in de genoemde jaren geleidelijk is toegenomen. Door het verminderen van het aantal leerlingen hebben diverse schoolgebouwen te maken met leegstand. Vanaf het jaar 2006 stabiliseert het aantal leerlingen en op basis van de leerlingenprognose wordt in de komende jaren een lichte stijging van het aantal leerlingen verwacht. Door de toename van het aantal leerlingen zal de bestaande leegstand in beperkte mate afnemen.

werkelijk aantal leerlingen oktober

⁷ Gedacht kan worden aan de voorzieningen peuterspeelzaal, kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang, OKC et cetera, waardoor in dit gebied een multifunctionele accommodatie ontstaat als een brede, gebiedsgebonden, zorgvoorziening voor de kinderen in de leeftijd van 0 – 12 jaar.

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.421	1.441	1.420	1.425	1.358	1.332	1.322	1.302	1.273	1.248	1.259	1.257

herziene prognose														
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.257	1.253	1.261	1.288	1.293	1.308	1.333	1.340	1.340	1.359	1.374	1.373	1.374	1.374	1.373

Om de bestaande overcapaciteit te beperken wordt onderzocht of het mogelijk is te komen tot herhuisvesting (vervangende nieuwbouw) in de:

- a. 'Europawijk' van de bijzondere basisschool 'Monseigneur Huibers' en de openbare basisschool de Piramide (beide Duitslandlaan) en
- b. 'Molenwijk' van de bijzondere basisschool 'Monseigneur Huibers' (locatie Frieslandlaan) en de bijzondere basisschool 'de Wadden' (hoofdvestiging Zevenwoudenplantsoen).

Bij dit onderzoek wordt ook betrokken de mogelijkheid om de herhuisvesting te combineren met maatschappelijke voorzieningen (o.a. peuterspeelzaal / kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang). Voor het bekostigen van de vervangende huisvesting van de genoemde basisscholen is in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 per locatie een investeringsbedrag van € 2.771621,- opgenomen (uitgangspunt is het realiseren een voorziening geschikt voor het huisvesten van 16 groepen en 1 speellokaal). Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar bijlage 9.

4.6. Programmalijn (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.

Tot de programmalijn (voortgezet) speciaal onderwijs behoren de volgende scholen:

1. openbare school voor speciaal onderwijs de Regenboog (so-mythyl)
2. openbare school voor speciaal onderwijs prof. Van Gilse (so-slechthorend)
3. openbare school voor speciaal onderwijs prof.dr. Gunning (so-zmok)
4. bijzondere school voor speciaal onderwijs de Schelp (sovso-zmlk)
5. bijzondere school voor speciaal onderwijs Albert Schweitzer (so-lz)
6. bijzondere school voor voortgezet speciaal onderwijs prof.dr. Gunningh (vso-zmok)
7. openbare school voor speciaal onderwijs van Voorthuyzen (sovso-zmlk)

De scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs vervullen een regionale functie. De instroom van leerlingen is afhankelijk van de verwijzingen door de regionale verwijzingscommissie (RVC). Om deze reden is afgezien van het opstellen van een leerlingenprognose voor dit onderwijs. In het afgelopen jaar zijn er door een aantal scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs uit Haarlem nevenvestigingen gerealiseerd in gemeenten in de regio, waardoor de instroom van leerlingen op de scholen in Haarlem minder is geworden. Daarnaast is in 2007 vanuit de stichting Orion een aanvraag bij de gemeente Haarlem ingediend om toestemming voor het vestigen van een nevenvestiging in de gemeente Haarlem. Op dit verzoek heeft de gemeenteraad positief besloten. Eind 2007 heeft het bestuur van de stichting Orion besloten af te zien van het realiseren van de nevenvestiging.

Gelet op de geschetste ontwikkelingen is voor een beperkt aantal scholen een investering uitbreiding of vervangende nieuwbouw noodzakelijk, t.w.:

- de school voor (voortgezet) speciaal onderwijs 'de Schelp', deze investering is opgenomen in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en op dit moment vindt een onderzoek plaats naar een geschikte locatie, dit onderzoek wordt in het tweede kwartaal 2008 afgerond;
- de school voor voortgezet speciaal onderwijs 'prof. Gunning' is op dit moment gehuisvest aan de Korte Verspronckweg en moet deze locatie verlaten in het kader van de herhuisvesting van de VMBO-scholen; plannen worden ontwikkeld voor vervangende huisvesting op het terrein Badmintonpad de investering vervangende nieuwbouw is opgenomen in de kredietopstelling van de investeringen voor de VMBO-scholen.

De minister van OCW heeft voor de scholen voor voortgezet speciaal ZMLK besloten om met ingang van 1 januari 2006 de groepsgrootte te verlagen van 12 naar 7. De financiële gevolgen van dit besluit zijn door de minister uitsluitend gecompenseerd voor de onderdelen 'personeel' en 'materiële

instandhouding'. Voor het bekostigen van de investeringen voor aanvullende huisvesting⁸ zijn door het rijk geen extra middelen aan de algemene uitkering toegevoegd. De gemeente kan, in afwijking van het standpunt van de minister en het advies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, op dit punt een eigen beleid vaststellen. Als de gemeente kiest voor een afwijking en instemt met het uitbreiden van de capaciteit in verband met het verlagen van de groeps grootte is een aanvullend investeringsbedrag noodzakelijk van € 390.280,-- (de Schelp) resp. € 780.559,-- (dr A. van Voorthuysenschool). Gelet op de achtergrond van de maatregel en het feit dat het ministerie geen extra middelen voor deze investering beschikbaar heeft gesteld wordt, conform het advies van de VNG, geen rekening gehouden met gevolgen voor de onderwijshuisvesting en om deze reden ook geen investeringsbedrag opgenomen. Voor een toelichting op deze investeringen en de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar bijlage 10.

4.7. Programmaliijn Voortgezet Onderwijs.

Tot de programmaliijn Voortgezet Onderwijs (bijlage 11) behoren de volgende scholen:

1. bijzondere school voor voortgezet onderwijs Mendelcollege
2. bijzondere school voor voortgezet onderwijs de Schakel (Praktijkonderwijs)
3. bijzondere school voor voortgezet onderwijs Eerste Christelijk Lyceum
4. bijzondere school voor voortgezet onderwijs Sancta Maria
5. bijzondere school voor voortgezet onderwijs Rudolf Steiner
6. openbare school voor voortgezet onderwijs Schoter Scholengemeenschap
7. openbare school voor voortgezet onderwijs Stedelijk Gymnasium
8. openbare school voor voortgezet onderwijs Oost ter Hout (Praktijkonderwijs)
9. openbare school voor voortgezet onderwijs school Teylercollege
10. bijzondere school voor voortgezet onderwijs LCJ²
11. openbare school voor voortgezet onderwijs Coornhertlyceum
12. openbare school voor voortgezet onderwijs Sterren College
13. openbare school voor voortgezet onderwijs Paulus (Leerweg Ondersteunend Onderwijs)

In de programmaliijn voortgezet onderwijs wordt onderscheid gemaakt in het:

- a. Algemeen Vormend Onderwijs en
- b. Voorbereidend Middelbaar Beroepsgericht Onderwijs

A. Algemeen Vormend Onderwijs

Vanaf het jaar 1996 tot en met het jaar 2007 is het aantal leerlingen binnen het algemeen vormend onderwijs sterk toegenomen (ong. 44%), zie onderstaande tabel.

jaar	werkelijk aantal leerlingen oktober												
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Coornhert	927	993	1.116	1.185	1.238	1.367	1.478	1.602	1.694	1.783	1.656	1.655	
Eerste Christelijk Lyceum	760	790	790	774	799	828	864	875	872	877	936	968	
Mendel	1.175	1.248	1.389	1.440	1.439	1.436	1.452	1.397	1.377	1.508	1.607	1.738	
Rudolf Steiner	297	284	263	252	308	317	305	344	385	415	439	470	
Sancta Maria	1.176	1.152	1.177	1.154	1.107	1.119	1.142	1.101	1.117	1.223	1.305	1.313	
Schoter Scholengemeenschap	936	844	772	702	703	773	924	1.116	1.215	1.375	1.389	1.319	
Stedelijk Gymnasium	623	614	642	651	689	720	755	741	730	734	754	794	
Teyler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	110	220	
totaal	5.894	5.925	6.149	6.158	6.283	6.560	6.920	7.176	7.390	7.915	8.196	8.527	
Paulus	LWOO	-	-	-	-	-	152	129	137	180	192	185	227

⁸ Het verlagen van de groeps grootte betekent dat de scholen in staat zijn gesteld de formatie uit te breiden. Deze maatregel heeft, in de visie van de minister, geen gevolgen voor de ruimtebehoefte van de school, omdat de uitbreiding van de personele formatie kan worden ingezet door te werken met 'meer handen voor de groep'. Om deze reden heeft de gemeente ook geen aanvullende structurele middelen ontvangen voor het bekostigen van aanvullende huisvesting.

De sterke toename van het aantal leerlingen vanaf 1996 in het algemeen vormend onderwijs heeft ook in het jaar 2007 doorgezet en wijkt sterk af van de ontwikkeling van het aantal leerlingen op de basisscholen in de gemeente Haarlem. Bij de basisscholen is vanaf 1996 een daling van het aantal leerlingen geconstateerd en wordt in de komende jaren, na een toename van het aantal leerlingen, een stabilisatie verwacht. De ontwikkeling van het aantal leerlingen in het algemeen vormend onderwijs wordt naar verwachting sterk beïnvloed door instroom van leerlingen vanuit de buurgemeenten. Gelet op de ontwikkeling van het aantal leerlingen op de basisscholen in de gemeente Haarlem is de verwachting dat het aantal leerlingen op de scholen voor algemeen vormend onderwijs in de komende jaren stabiliseert en mogelijk afneemt.

In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn als gevolg van deze ontwikkelingen investeringen voor uitbreiding van diverse schoolgebouwen opgenomen. In afwijking van de in het Uitvoeringsplan SHO 2007 opgenomen investeringsbedragen worden in het nu voorliggende plan aanvullende investeringen opgenomen voor:

- de bijzondere school voor voortgezet onderwijs 'Mendel-college' omdat in het Uitvoeringsplan SHO 2007rekening is gehouden met een uitbreiding van het schoolgebouw voor het huisvesten van 1.607 leerlingen (teldatum 1 oktober 2006), terwijl het aantal leerlingen dat op de teldatum 1 oktober 2007 op de school is ingeschreven is 1.738. Het schoolbestuur heeft besloten dat het maximum van het aantal leerlingen dat op de school wordt ingeschreven is vastgesteld op 1.728 leerlingen. Dit betekent dat bij het vaststellen van de capaciteit van het schoolgebouw wordt uitgegaan van het huisvesten van maximaal 1.728 leerlingen. In aanvulling op het investeringskrediet in het jaar 2007 is een aanvullende uitbreiding noodzakelijk. In het investeringsplan is met dit extra investeringskrediet (raming € 1.358.108,--) rekening gehouden.
- de bijzondere school voor voortgezet onderwijs Eerste Chtristelijk Lyceum omdat deze school gelijktijdig met de voorgenomen uitbreiding vervangende nieuwbouw van een gedeelte van het gebouw realiseert (raming € 375.000,--);
- de bijzondere school voor voortgezet onderwijs Sancta Maria omdat aan de uitbreiding van de school aanvullende eisen worden gesteld als gevolg van de ligging van het schoolgebouw (raming € 750.000,--);
- de openbare school voor voortgezet onderwijs 'Coornhert' voor het bekostigen van permanente nieuwbouw als vervanging van de bestaande semi-permanente lokalen. Omdat sprake is van vervanging van bestaande lokalen betekent deze investering (raming € 1.425.416,--) geen uitbreiding van de bestaande capaciteit. De netto investering voor de gemeente bedraagt € 1.154.269,-- omdat het schoolbestuur nog de beschikking heeft over een krediet voor tijdelijke huisvesting.
- de openbare school voor voortgezet onderwijs 'Stedelijk Gymnasium' voor de renovatie en uitbreiding van het schoolgebouw een aanvullend krediet. Het oorspronkelijke krediet was gebaseerd op een uitbreiding van het gebouw voor het huisvesten van 741 leerlingen. Bij het beschikbaar stellen van het krediet is overeenkomen dat het bestuur voor eigen rekening een uitbreiding realiseert die geschikt is voor het huisvesten van 830 leerlingen en dat bij toename van het aantal leerlingen het schoolbestuur van de gemeente aanvullende bekostiging ontvangt. Op de teldatum 1 oktober 2007 staan 794 leerlingen op het Stedelijk Gymnasium ingeschreven. Het bestuur heeft op grond van de in het verleden gemaakte afspraken gevraagd om het beschikbaar stellen van aanvullende bekostiging. Het bedrag waarop het schoolbestuur aanspraak maakt is berekend op € 646.978,--.
- de openbare school voor voortgezet onderwijs 'Paulus' voor de uitbreiding van het schoolgebouw (raming € 500.000,--). De school is de afgelopen jaren geconfronteerd met een geleidelijk groei zonder dat uitbreiding van het schoolgebouw noodzakelijk was. Daarbij was ook de verwachting dat het aantal leerlingen dat op deze school wordt ingeschreven zich stabiliseerde. Omdat uitbreiding van het schoolgebouw op het schoolgebouw niet mogelijk is, wil het schoolbestuur de uitbreiding realiseren door een interne verbouwing en het realiseren van een schoolplein op het dak.

B. Voorbereidend Middelbaar Beroepsgericht Onderwijs

In tegenstelling tot het Algemeen Vormend Onderwijs is vanaf 1998 binnen het Voorbereidend Middelbaar Beroepsgericht Onderwijs sprake van een sterke daling van het aantal leerlingen (bijna 20%), zie onderstaande tabel.

Jaar	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sterren College	676	722	666	713	726	718	716	716	695	682	705	777
Lieven de Key	431	503	550	525	397	410	559	526	400	354	489	28
Totaal Sterren College⁹	1.107	1.225	1.216	1.238	1.123	1.128	1.275	1.242	1.095	1.036	1.194	805
Damiate	624	594	486	518	546	532	521	496	413	338	386	343
Ewald - Spijkerboorpad	-	-	217	207	168	150	160	155	165	170	171	165
Ewald – Kleine Houtweg	-	-	325	373	377	332	333	380	419	325	347	285
Spaarne-Theresia (GOG)	-	-	132	126	135	193	237	238	303	207	166	190
Spaarne-Theresia (Zwem)	-	-	731	645	597	524	496	462	422	405	275	65
Grafische school	-	-	278	259	249	251	240	226	235	223	211	229
Totaal LJC2¹⁰	-	-	2.169	2.128	2.072	1.982	1.987	1.957	1.957	1.668	1.556	1.277
Totaal VMBO	-	-	3.385	3.366	3.195	3.110	3.226	3.199	3.152	2.704	2.760	2.092

De sterke daling van het aantal leerlingen is naar verwachting het gevolg van het in de afgelopen jaren ontwikkelde slechte imago van het voorbereidend middelbaar beroepsgericht onderwijs. Om deze reden is besloten tot herhuisvesting en vervangende nieuwbouw voor de scholen van het Voorbereidend Middelbaar Beroepsgericht Onderwijs (VMBO) op de locaties West (Badmintonpad) en Oost (023). De gemeenteraad heeft in de vergadering van 24 mei 2007 de noodzakelijke kredieten (€ 48 miljoen) voor het realiseren van deze twee schoolgebouwen beschikbaar gesteld. De planning is dat deze nieuwbouw voor de aanvang van het schooljaar 2011/2012 in gebruik wordt genomen.

Praktijkonderwijs

Het Praktijkonderwijs maakte tot 1998 onderdeel uit van het voortgezet speciaal onderwijs en is na een overgangperiode van vier jaar vanaf 2002 formeel ondergebracht in het voortgezet onderwijs. Vanaf het jaar 2002 is binnen het Praktijkonderwijs in de eerste jaren sprake van een sterke stijging van het aantal leerlingen. In het jaar 2007 is het aantal leerlingen in het Praktijkonderwijs teruggelopen, maar de verwachting is dat het aantal leerlingen in de komende jaren weer zal toenemen (zie onderstaande tabel).

Jaar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 (prognose)	2009 (prognose)
De Schakel	60	101	98	112	119	128	141	135	180	200
Oost ter Hout			110	109	123	154	121	100	100	100
Totaal			208	221	242	282	262	235	280	300

Het bestuur van de school voor voortgezet onderwijs 'de Schakel' verwacht in de komende jaren een toename van het aantal leerlingen en wil voor het Praktijkonderwijs uitgaan van een maximum van 250 leerlingen voor de locatie in de gemeente Haarlem. De huidige huisvestingssituatie van 'de Schakel' voldoet niet aan de bouwkundige en onderwijskundige eisen. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is een investering vervangende nieuwbouw opgenomen. Knelpunt voor het realiseren van de vervangende nieuwbouw is het vinden van een geschikte of geschikt te maken locatie. De huisvestingssituatie van de school 'Oost ter Hout' voldoet eveneens niet. Voor deze school moet een investering renovatie plaatsvinden of moet vervangende nieuwbouw worden gerealiseerd. Gelet op het feit dat voor beide scholen vervangende huisvesting noodzakelijk is vindt overleg plaats tussen de vertegenwoordigers van de beide schoolbesturen om te onderzoeken welk onderwijsaanbod op de afzonderlijke locaties wordt aangeboden om zodoende te voorkomen dat op beide locaties een gelijk onderwijsaanbod wordt gerealiseerd.

Huisvesting leerlingen die zijn aangewezen op extra zorg.

In principe is de beschikbare huisvestingscapaciteit voor het onderwijsaanbod zoals bovenstaand is uitgewerkt voldoende voor de opvang van de leerlingen die zijn aangewezen op het voortgezet onderwijs. Uitgangspunt van het voortgezet onderwijs is dat leerlingen 'inclusief onderwijs' wordt aangeboden (inclusief onderwijs betekent dat de leerlingen gedurende hun schoolperiode op de school voor voortgezet onderwijs al het onderwijs c.a. krijgen aangeboden dat bij hen past). Dit

⁹ Betreft VMBO-West, is ontstaan na fusie op 1 augustus 2006.

¹⁰ Betreft VMBO-Oost, is ontstaan na fusie op 1 augustus 2006.

uitgangspunt is, ondanks de voorgenomen nieuw te realiseren huisvesting, niet mogelijk voor alle leerlingen, in ieder geval niet voor de leerlingen met een (gestapelde) problematiek. Om alle leerlingen een verantwoord onderwijsaanbod aan te bieden kunnen een aantal specialisaties, die op dit moment worden aangeboden op de scholen 'Lieven de Key' en 'Ewald-I' niet binnen de geconcentreerde nieuwe vmbo-scholen geïntegreerd worden. Daarnaast wordt geconstateerd dat in toenemende mate leerlingen voortijdig uitvallen of dreigen uit te vallen, waardoor deze leerlingen niet de noodzakelijke startkwalificatie behalen. Om te zorgen dat voor alle leerlingen een onderwijsaanbod beschikbaar is en leerlingen niet voortijdig het onderwijs verlaten, is door het bestuur van de stichting 'Dunamare' gekozen voor een aanvullende onderwijsvoorziening. Bij deze aanvullende onderwijsvoorziening wordt samengewerkt met het NOVA-college en wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de Sociale Werkvoorziening (Paswerk) biedt. Doelstelling van dit onderwijsaanbod is dat de leerlingen minimaal een startkwalificatie behalen op niveau 1 of 2.

Uitgangspunt van de nieuwe onderwijsvoorziening is dat wordt aangesloten bij de mogelijkheden en expertise die op dit moment binnen de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs aanwezig is. Het realiseren van dit onderwijsaanbod is in principe mogelijk door uit te gaan van de volgende clusters van samenwerking (nog in te vullen):

cluster	combinatie	aanbod	Benodigde bvo
1	Daaf Geluk – prof.Gunningh (autisten)	LWOO	4.430
2	Paulus	LWOO	2.988
3	Prof. Gunningh	ZMOK / Opleiding HAVO-TL	2.306
4	Prof.Gunningh-VMBO-NOVA	LWOO-Groen en techniek	2.430
5	Idem	LWOO- Zorg en Welzijn	1.560
6	idem	LWOO- Handel en administratie	670
7	Oost ter Hout	Praktijkschool	1.577
8	Rebound	Tijdelijke opvang	728
9	Ewald-I	Individuele zorg	1.072

In de komende periode wordt de vormgeving van dit onderwijsaanbod verder uitgewerkt en wordt ook onderzocht op welke wijze de noodzakelijke huisvesting gerealiseerd kan worden. Uitgangspunt daarbij is dat in eerste instantie wordt gekeken naar de mogelijkheden om van bestaande en vrijkomende schoolgebouwen gebruik te maken. Om deze reden is op dit moment geen investeringsbedrag opgenomen.

C. Aandachtspunten bij het voortgezet onderwijs.

Op dit moment is nog onduidelijk op welk moment het voorgenomen rijksbeleid rond de planningsvrijheid in het voortgezet onderwijs wordt ingevoerd. De planningsvrijheid in het voortgezet onderwijs betekent dat het aan de scholen voor voortgezet onderwijs wordt overgelaten om te kiezen voor uitbreiding van het onderwijsaanbod binnen de bestaande locaties, of door het realiseren van nevenvestigingen elders in de gemeente of in buurgemeenten. Als de schoolbesturen op basis van de nieuwe wetgeving kiezen om nevenvestigingen in een andere gemeente te realiseren kan dit leegstand in schoolgebouwen in de gemeente Haarlem tot gevolg hebben. Om desinvesteringen in de schoolgebouwen voortgezet onderwijs te voorkomen is het noodzakelijk dat op het moment dat deze wetswijziging wordt ingevoerd in het kader van het convenant lokaal onderwijs nadere afspraken worden gemaakt tussen gemeente en schoolbesturen rond het voorzieningenaanbod.

4.8. Programmalijn lokalen bewegingsonderwijs.

4.8.1 Algemeen.

In het Uitvoeringsplan SHO dat de gemeenteraad op 12 april 2007 heeft vastgesteld is in paragraaf 3.2.8. een schets gegeven van de verwachte ontwikkelingen rond de ruimtebehoefte aan lokalen bewegingsonderwijs en is rekening gehouden met de investering ((vervangende) nieuwbouw) van één lokaal bewegingsonderwijs per jaar in de jaren 2007 tot en met 2010. Bij deze investeringen zijn niet de locaties waar (vervangende) nieuwbouw moet worden gerealiseerd benoemd, omdat deze locaties op dat moment niet bekend waren.

In december 2007 is vastgesteld de nota 'Lokalen bewegingsonderwijs en zorgplicht gemeente'. In deze nota is ingegaan op de verantwoordelijkheid van de gemeente en de schoolbesturen voor het voorzieningenniveau lokalen bewegingsonderwijs, toegespitst op de lokalen bewegingsonderwijs voor het primair en het (voortgezet) speciaal onderwijs. Bij de lokalen bewegingsonderwijs van het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs wordt onderscheid gemaakt in lokalen bewegingsonderwijs met als juridisch eigenaar:

- de gemeente of
- het schoolbestuur.

Achtergrond van deze begrenzing is dat de gemeente de zorgplicht heeft voor zowel de bouw als het groot onderhoud van de lokalen bewegingsonderwijs voor het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs. In de situatie dat het schoolbestuur juridisch eigenaar van het lokaal bewegingsonderwijs is ontvangt het schoolbestuur van de gemeente bekostiging voor de jaarlijkse exploitatiekosten en het groot onderhoud. Deze systematiek verschilt met de lokalen bewegingsonderwijs bij het voortgezet onderwijs. De lokalen bewegingsonderwijs van het voortgezet onderwijs maken integraal onderdeel uit van de capaciteit van het schoolgebouw. De schoolbesturen voortgezet onderwijs zijn om deze reden ook juridisch eigenaar van de lokalen bewegingsonderwijs en zijn verantwoordelijk voor renovatie, beheer en onderhoud. Voor deze activiteiten ontvangen de schoolbesturen voortgezet onderwijs rechtstreeks van het rijk bekostiging.

Daarnaast kan de gemeente in het kader van medegebruik (door andere scholen) of verhuur (na schooltijd) aanspraak maken op de lokalen bewegingsonderwijs die juridisch eigendom zijn van het schoolbestuur. Medegebruik en verhuur van de lokalen bewegingsonderwijs van de schoolgebouwen van het primair en voortgezet onderwijs vindt plaats via de gemeente (vanaf 1 januari opgedragen aan SRO Kennemerland). Evenals voor de lesruimten geldt bij medegebruik en verhuur als voorwaarde dat de lokalen bewegingsonderwijs afzonderlijk toegankelijk zijn om na schooltijd aan derden te verhuren (bijv. in het kader van educatieve activiteiten en sport). Op het punt beheer en exploitatie is uitgangspunt dat het gebruik na schooltijd kostendekkend moet zijn en niet mag leiden tot extra inzet van het personeel van de school.

4.8.2 Ruimtebehoefte en capaciteit lokalen bewegingsonderwijs.

In de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Haarlem is opgenomen op welke wijze de ruimtebehoefte aan lokalen bewegingsonderwijs wordt berekend. Basis voor het berekenen van de *ruimtebehoefte* is het aantal klokuren (primair en (voortgezet) speciaal onderwijs) en lessen (voortgezet onderwijs) bewegingsonderwijs waarop aanspraak bestaat op basis van de teldatum 1 oktober van het aan het schooljaar voorafgaande kalenderjaar respectievelijk het aantal leerlingen dat aan begin van het schooljaar aanwezig is. In de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting zijn de volgende normeringen¹¹ opgenomen:

- a. basisonderwijs 1,5 klokuur per week per groep 3 tot en met 8
- b. speciaal basisonderwijs 2,25 klokuur per week per groep 3 tot en met 8
- c. (voortgezet) speciaal onderwijs 2,25 klokuur per week per groep
- d. als een school voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs niet beschikt over een speellokaal mogen de groepen 1 en 2 eveneens gebruik maken van een lokaal bewegingsonderwijs, waarbij voor deze groepen het minimum aantal klokuren 3,75 klokuur per groep bedraagt en
- e. voortgezet onderwijs 3 lessen van 50 minuten (= klokuren) per week per klas.

De *capaciteit* van een lokaal bewegingsonderwijs betekent in principe het aantal klok- en lessen dat in een lokaal bewegingsonderwijs kan worden ingeroosterd. Deze capaciteit is voor een lokaal bewegingsonderwijs van het:

- primair en (voortgezet) speciaal onderwijs 26 klokuren per week en
- voortgezet onderwijs minimaal 32 lessen en maximaal 40 lessen per week.

Op basis van de voor het schooljaar 2007/08 vastgestelde roosters bewegingsonderwijs is vastgesteld dat de totaal binnen de gemeente aanwezige huidige capaciteit lokalen bewegingsonderwijs praktisch voldoende is voor het bewegingsonderwijs (zie onderstaande tabel en bijlage 12). Onderstaande tabel geeft gelijktijdig aan dat op het niveau van de stadsdelen sprake is van ondercapaciteit.

¹¹ In de nota 'Lokalen bewegingsonderwijs en zorgplicht gemeente' zijn deze uitgangspunten verder uitgewerkt.

Gebiedsdeel	Beschikbare capaciteit klok- en lesuren 1)	Ruimtebehoefte (aantal klok- en lesuren)					saldo
		po	sbo	so/vso	vo	totaal	
Centrum-Zuid	180 / 212	73			46	119	71 / 151
Zuid-West	496 / 568	99,5		23	282	404,5	91,5 / 163,5
Noord	852 / 962	267,25	19,5		437	723,75	128,5 / 238,5
Oost	168 / 184	63,25				63,25	104,75 / 120,75
Schalkwijk	568 / 632	133		49,5	221	403,5	164,5 / 228,5

- 1) Voor de lokalen bewegingsonderwijs van de scholen voor voortgezet onderwijs geldt een minimale capaciteit van 32 lesuren en een maximale capaciteit van 40 lesuren. Om deze reden wordt gewerkt met een minimale en een maximale capaciteit.

De constatering dat de totaal beschikbare capaciteit voldoende is, betekent dit niet dat er geen knelpunten zijn bij het inroosteren van het aantal klok- en lesuren. De volgende knelpunten zijn gesignaleerd:

1. de huidige capaciteit ligt ongunstig ten opzichte van de gewenste capaciteit en
2. niet alle lokalen bewegingsonderwijs voldoen aan de huidige onderwijskundige inzichten, waarbij vooral de netto speeloppervlakte niet voldoet.

Een (speciale) school voor basisonderwijs die formeel beschikt over een speellokaal of een speelwerklokaal maakt voor de groepen 1 en 2 geen aanspraak op uren bewegingsonderwijs in een lokaal bewegingsonderwijs.

4.8.3 Ontwikkelingen bewegingsonderwijs.

Door de ontwikkeling van gymnastiekonderwijs naar bewegingsonderwijs is in de afgelopen jaren ook het spraakgebruik veranderd van gymnastieklokaal in lokaal bewegingsonderwijs. Achtergrond van deze ontwikkeling is dat aan het vak bewegingsonderwijs andere en hogere eisen worden gesteld:

- gymnastiekonderwijs is gericht op het uitvoeren van lichaamsoefeningen op basis van voorgeschreven bewegingen
- bewegingsonderwijs richt zich niet alleen op bewegingsoefeningen van het lichaam, maar ook op samenwerking, hygiëne en heeft als neven doel de leerling te laten ontdekken waar zijn belangstelling ligt, zodat de leerling ook na schooltijd een sportactiviteit gaat beoefenen
- verbreding van de functie van het bewegingsonderwijs tot sportoriëntatie
- de onderwijskundige ontwikkelingen eisen het werken in groepen.

Een lokaal bewegingsonderwijs wordt niet alleen gebruikt door de scholen maar ook door (sport)verenigingen. Dit betekent dat een lokaal bewegingsonderwijs een bredere functie heeft en in principe ook geschikt moet zijn voor medegebruik door deze (sport)verenigingen. Bij de bouw en inrichting van de lokalen bewegingsonderwijs moet zodoende rekening worden gehouden met de wensen van de diverse gebruikers. Zowel de ontwikkelingen binnen het bewegingsonderwijs als de wensen van de sportverenigingen hebben tot gevolg dat (de inrichting van) het lokaal bewegingsonderwijs geschikt moet zijn voor zowel het geven van bewegingsonderwijs, als voor gebruik door sportverenigingen. Lokalen bewegingsonderwijs moeten zodoende geschikt en ingericht zijn voor het:

1. onderwijs op basis van de huidige pedagogische inzichten (werken in groepen);
2. gebruik door gymnastiek- en turnverenigingen (met een aan- en uitloopruimte) en
3. gebruik door andere sportverenigingen (volleybal, basketbal, tennis et cetera).

Voor het stimuleren van het sporten en bewegen worden op landelijk niveau diverse initiatieven genomen, t.w.:

- het stimuleren van sport en bewegen om o.a. overgewicht te voorkomen, zowel onder als na schooltijd;

- de verwevenheid tussen onderwijs- en jeugdbeleid (w.o. sport en welzijn) in relatie met de BOS-projecten (Breedtesportimpuls Buurt, Onderwijs en Sport) en
- het invoeren op schoolniveau van zgn. 'profiel-scholen'.

De schoolbesturen hebben aangegeven dat, gelet op deze ontwikkelingen, het noodzakelijk is het aantal (klok)uren bewegingsonderwijs te vergroten omdat deze (onderwijskundige) ontwikkelingen leiden tot meer klok- en lesuren bewegingsonderwijs. Het aanpassen van de normering betekent een inhoudelijke beleidskeuze rond het onderwerp 'sport en bewegen' en deze keuze heeft gevolgen voor de op dit moment beschikbare capaciteit. Uitbreiding van het aantal uren bewegingsonderwijs betekent dat rekening moet worden gehouden met een uitbreiding van het aantal lokalen bewegingsonderwijs, tenzij het bewegingsonderwijs op een andere wijze wordt vorm gegeven.

4.8.4. Speeloppervlakte lokalen bewegingsonderwijs.

Uit de inventarisatie (zie bijlage 11) is naar voren gekomen dat er een grote diversiteit is in de netto speeloppervlakte van de lokalen bewegingsonderwijs in de gemeente. Dit verschil is een gevolg van het feit dat de lokalen in verschillende perioden zijn gerealiseerd. Vanaf het jaar 1985 wordt voor een lokaal bewegingsonderwijs uitgegaan van een standaard netto speeloppervlakte van 252 m² (12 x 21). Voor de lokalen bewegingsonderwijs die gerealiseerd zijn voor 1 januari 1985 is een minimale effectieve ruimte (netto speeloppervlakte) van 140 m² acceptabel.

In de nota 'Lokalen bewegingsonderwijs en gemeentelijke zorgplicht' is, gelet op de in 4.8.3. geschetste ontwikkelingen, gekozen voor de volgende beleidsuitgangspunten als een nieuw lokaal bewegingsonderwijs wordt gebouwd:

1. een lokaal bewegingsonderwijs dat uitsluitend gebruikt wordt door het onderwijs moet voldoen aan de minimale speeloppervlakte van 252 m² en een vrije hoogte van 5 meter;
2. een lokaal bewegingsonderwijs dat naast het onderwijs gebruik wordt door verenigingen moet voldoen aan de minimale speeloppervlakte van 286 m² en een vrije hoogte van 5,5 meter;
3. per wijk wordt als wijkvoorziening gerealiseerd een lokaal bewegingsonderwijs met een minimale speeloppervlakte van 308 m² en een vrije hoogte van 7 meter.

Op basis van deze uitgangspunten worden in de komende jaren de investeringen in de lokalen bewegingsonderwijs beoordeeld.

4.8.5 Uitgangspunten investeringen lokalen bewegingsonderwijs.

Bij het vaststellen van de investeringen in het Uitvoeringsplan SHO 2007 is geen rekening gehouden met:

- a. investeringen die noodzakelijk waren om een lokaal bewegingsonderwijs functioneel aan te passen zodat het lokaal bewegingsonderwijs voldoet aan de huidige onderwijskundige eisen¹² en
- b. hogere investeringskosten als gevolg van het realiseren van een lokaal bewegingsonderwijs met een grotere speeloppervlakte.

Voor het aanpassen van deze lokalen bewegingsonderwijs gelden de volgende uitgangspunten:

- a. een lokaal bewegingsonderwijs dat niet voldoet aan de minimale speeloppervlakte van 140 m² komt voor functionele aanpassing in aanmerking onder de voorwaarde dat:
 1. het lokaal niet inpandig in het schoolgebouw is gerealiseerd en
 2. een bouwkundige aanpassing leidt tot een functionele verbetering van het gebruik;
- b. een lokaal bewegingsonderwijs bij een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs dat niet aan de minimale speeloppervlakte van 140 m² is in principe voor het bewegingsonderwijs van deze scholen geschikt omdat binnen het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs de groepsgrootte (het aantal leerlingen per groep) beduidend minder is dan in het basis- en voortgezet onderwijs;

¹² Een functionele aanpassing is in ieder geval niet mogelijk bij inpandig gerealiseerde lokalen bewegingsonderwijs. Daarnaast is het bij uitpandig gerealiseerde lokalen bewegingsonderwijs in een aantal situaties ook niet mogelijk. Dit betekent dat ook in de toekomst niet alle lokalen bewegingsonderwijs een speeloppervlakte hebben dat voldoet aan de huidige onderwijskundige inzichten.

- c. een lokaal bewegingsonderwijs dat voldoet aan de minimale speeloppervlakte van 140 m² komt in aanmerking voor een uitbreidingsinvestering bij renovatie van het lokaal of in combinatie met een andere investering bij het schoolgebouw.

Op bijlage 12 is de programmalijn bewegingsonderwijs opgenomen. Op basis van deze programmalijn is de investeringsbehoefte berekend. Deze investeringsbehoefte is onderverdeeld in:

1. (vervangende) nieuwbouw en
2. renovatie.

4.8.6 Inrichting lokalen bewegingsonderwijs.

De inrichting van de lokalen bewegingsonderwijs is de verantwoordelijkheid van de juridisch eigenaar. In de notitie 'Lokalen bewegingsonderwijs en zorgplicht gemeente' is als uitgangspunt geformuleerd dat een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de scholen voor primair en (voortgezet) speciaal onderwijs een vervangingsplan voor de betreffende lokalen bewegingsonderwijs opstelt. Deze werkgroep is een sub-werkgroep van de werkgroep 'Huisvesting en Financiën' die is ingesteld bij het Convenant Lokaal Onderwijs. Op basis van het op te stellen vervangingsplan wordt vastgesteld welke middelen jaarlijks noodzakelijk zijn om te komen tot een goede onderwijskwaliteit van het (spel)materiaal in de lokalen bewegingsonderwijs. Uitgangspunt is dat het advies rekening houdt met de op dit moment in de begrotingen opgenomen financiële middelen voor vervanging van de inventaris, t.w.:

- een jaarlijkse gemeentelijk bijdrage (budget onderwijshuisvesting) van € 50.000,--¹³.
- een jaarlijkse bijdrage van (€ 410,--), die de schoolbesturen ontvangen voor het onderhoud en het vervangen van de inventaris als onderdeel van de jaarlijkse vergoeding materiële instandhouding
- een jaarlijkse bijdrage van Sport en Recreatie van € 15.000,--, vanaf 1 januari 2008 ondergebracht bij SRO Kennemerland.

¹³ Het bedrag van € 50.000,-- is in de afgelopen jaren uitsluitend ingezet voor het vervangen van het materiaal in de lokalen bewegingsonderwijs die behoren bij het openbaar primair en (voortgezet) speciaal onderwijs. Op dit onderdeel moet in de komende jaren een inhaalslag worden gemaakt bij de lokalen bewegingsonderwijs van het bijzonder onderwijs.

5. Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs in relatie met het gemeentelijk investeringsplan.

5.1. Bekostiging voorzieningen onderwijshuisvesting tot 1 januari 2007.

Voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting is in 1997 een 'budget decentralisatie onderwijshuisvesting' vastgesteld. Dit budget is onderdeel van de programmabegroting en opgebouwd uit de volgende budgetten:

1. het budget onderwijshuisvesting dat per 1 januari 1997 aan de algemene uitkering in het gemeentefonds is toegevoegd;
2. het budget dat de gemeente tot 1 januari 1997 voor het bekostigen van de voorzieningen onderwijshuisvesting extra beschikbaar stelde;
3. de vrijval van de kapitaallasten van de investeringen onderwijshuisvesting vanaf 1 januari 1997 en
4. de toevoegingen aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf het jaar 1997, voor zover deze toevoegingen specifiek benoemd waren als aanvullende rijksbijdrage voor het bekostigen van investeringen onderwijshuisvesting.

Ten laste van het 'budget decentralisatie onderwijshuisvesting' zijn tot 1 januari 2008 bekostigd de in de gemeentebegroting opgenomen lasten die betrekking hebben op onderwijshuisvesting (verzekeringen, onroerend goed belastingen, schade-uitkeringen, vergoeding (mede)gebruik lokalen bewegingsonderwijs, kapitaallasten investeringen en de jaarlijkse uitgaven op grond van de overeenkomst Doordecentralisatie). Het budget voor het bekostigen van nieuwe investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting was het saldo tussen het 'budget decentralisatie onderwijshuisvesting' en de in de gemeentebegroting opgenomen lasten. Voor het bekostigen van de nieuwe investeringen is vanaf 1997 een bijdrage à fonds perdu beschikbaar gesteld. Dit betekent dat deze investeringen niet zijn geactiveerd en zodoende geen onderdeel uitmaken van het gemeentelijke investeringsplan.

5.2 Investeringsplan 2007 – 2010

In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is een investeringsplan opgenomen voor de periode 2007 – 2016. Voor deze periode wordt een investeringsbehoefte geraamd van ruim € 78 miljoen, inclusief de investeringen die onderdeel uitmaken van de herstructurering van wijken. Het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 geldt voor de jaren 2007 – 2010. In deze jaren is een **netto**¹⁴ investeringsbedrag berekend van € 58.100.229,- (excl. budgettair neutrale investeringen in verband met herstructurering van wijken), als volgt onderverdeeld:

1. uitbreiding en vervangende nieuwbouw schoolgebouwen primair en (voortgezet) speciaal onderwijs	€ 26.470.655
2. uitbreiding en vervangende nieuwbouw schoolgebouwen voortgezet onderwijs	€ 16.069.307
3. compensatie loon- en prijsstijging ¹⁵	€ 4.253.997
4. functionele aanpassingen schoolgebouwen	€ 7.106.802
5. uitbreiding eerste inrichting	€ 1.199.468
6. uitbreiding lokalen bewegingsonderwijs	€ 3.000.000

In het investeringsplan zijn **niet** opgenomen de investeringen:

- vervangende nieuwbouw van de openbare scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs 'Daaf Geluk' en 'prof. Gunning' (raming ong. € 7 miljoen). Deze investeringen zijn voorlopig ondergebracht bij het budget VMBO (uit meeropbrengst verkoop vrijkomende schoolgebouwen);

¹⁴ Voor een aantal investeringen, die in het investeringsplan zijn opgenomen, zijn in de afgelopen jaren kredieten beschikbaar gesteld. Voorzover deze kredieten niet zijn besteed is het investeringsbedrag met het beschikbaar gestelde krediet verminderd.

¹⁵ De investeringsbedragen zijn gebaseerd op de normbedragen die in de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting zijn opgenomen. Deze normbedragen zijn gebaseerd op prijspeil 1 januari 2007. Voor het jaar 2007 en de jaren daarna wordt rekening gehouden met een stijging van minimaal 10%.

- uitbreiding als gevolg van het verkleinen van de groepsgrootte in het voortgezet speciaal onderwijs van de scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs 'de Schelp' en 'van Voorthuizen' (raming € 1.170.840)¹⁶ en
- vervangende nieuwbouw scholen voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (locaties Badmintonpad en 023) tot een bedrag van ong. € 60 miljoen.

5.3 Investeringsplan 2008 – 2011

Voor de periode 2008-2011 is een aanvullende investeringsbehoefte berekend van € 20.676.259,-- als volgt onderverdeeld voor de investeringen die zijn toegekend in het jaar:

	<u>jaar</u>	<u>aanvullende investeringsbehoefte</u>
1.	2007	€ 2.000.466,--
2.	2008	€ 7.383.765,--
3.	2009	€ 4.276.370,--
4.	2010	€ 4.237.487,--
5.	2011	€ 2.928.171,--

5.4. Financiering aanvullende investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting.

Voor de financiering van het investeringsplan dat is opgenomen in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is het volgende budget beschikbaar gesteld:

- a. het jaarlijkse bedrag voor het Fonds Onvoorzien Uitgaven € 600.000
- b. de stelpost onderwijskundige vernieuwing (opgenomen in de gemeentebegroting) € 170.000
- c. het jaarlijkse bedrag dat wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve € 1.200.000
- d. vrijval van kapitaallasten van € 184.000,-- in 2007 tot € 580.000,-- in 2010 en
- e. vrijval huur (betreft vrijvallende huur van tijdelijke huisvesting in die situatie dat vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd in permanente huisvesting).

Bij de financiering van de investeringen uit het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is geen rekening gehouden met de meeropbrengst vrijvallende schoolgebouwen, welke meeropbrengst op basis van het raadsbesluit van december 2004 kan worden ingezet als financiering van de investeringen in het SHO en met een mogelijke investeringsbijdrage van het schoolbestuur (o.a. de door de gemeente beschikbaar gestelde vergoeding doordecentralisatie).

Bij het besluit over de financiering van het investeringsplan 2007-2010 is voor het onderdeel 'meeropbrengst vrijkomende schoolgebouwen' besloten dat een meeropbrengst als volgt wordt ingezet:

1. als financiering van de investeringen onderwijshuisvesting voor zover de beschikbare middelen niet toereikend zijn en
2. als de beschikbare middelen toereikend zijn de meeropbrengst vrijkomende schoolgebouwen aan te wenden voor vervroegde afschrijving van bestaande investeringen onderwijshuisvesting voorzover deze niet voldoen aan de reguliere afschrijvingstermijnen (bijv. een schoolgebouw met een afschrijvingstermijn van 60 jaar terugbrengen naar een afschrijvingstermijn van 40 jaar), waardoor op termijn structurele financiële ruimte wordt gerealiseerd.

Met ingang van 1 januari 2008 is opgezegd de overeenkomst Doordecentralisatie. De vrijvallende middelen (raming ruim € 2,2 miljoen) worden ingezet voor het bekostigen van de extra investeringen.

¹⁶ Uitgangspunt is dat het bekostigen van investeringen die het gevolg zijn van maatregelen van het ministerie van OCW uitsluitend worden gehonoreerd als het rijk hiervoor extra middelen beschikbaar stelt. Voor deze maatregel is in 2006 eenmalig een bedrag van € 23.000 beschikbaar gesteld, dus geen structurele bijdrage.

6. Overleg schoolbesturen.

6.1. Convenant lokaal onderwijs Haarlem.

De gemeente en schoolbesturen hebben een Convenant Lokaal Onderwijs Haarlem (CLOH) afgesloten. Onderdeel van het CLOH is het instellen van een werkgroep voor het beleidsveld 'Onderwijshuisvesting en Financiën' met als taak het voorbereiden van besluiten door de gemeente en schoolbesturen op de beleidsterreinen onderwijshuisvesting en financiën. Dit betekent dat het opstellen en jaarlijks actualiseren van het SHO en het voorbereiden van besluiten over gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid (o.a. verordening onderwijshuisvesting, doordecentralisatie) de verantwoordelijkheid van de werkgroep is. Binnen dit kader past ook dat de werkgroep een eindadvies formuleert voor het toekennen van de voorzieningen onderwijshuisvesting.

6.2. Op overeenstemming gericht overleg

Op grond van de onderwijswetgeving moet het college voor het beleid voorzieningen onderwijshuisvesting jaarlijks met de schoolbesturen het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' voeren. Dit betekent dat voor het onderdeel 'Onderwijshuisvesting' het college gehouden is op grond van de wet, aan het bestuurlijk overleg de volgende voorstellen voor te leggen:

1. de (wijzigingen van de) verordening voorzieningen onderwijshuisvesting;
2. de voorgenomen investeringen onderwijshuisvesting en
3. de overige beleidsontwikkelingen (o.a. doordecentralisatie).

Het is de verantwoordelijkheid van de werkgroep 'Huisvesting en Financiën' binnen het Convenant Lokaal Onderwijs Haarlem een advies te formuleren voor het bestuurlijk overleg onderwijs. Daarnaast kunnen alle overige zaken die betrekking hebben op onderwijshuisvesting met de schoolbesturen worden besproken, echter zonder de intentie van de wet: op overeenstemming gericht.

7. Beleidsuitgangspunten.

1. In aanvulling op de in het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 opgenomen beleidskader wordt voor de investeringen onderwijshuisvesting voor de jaren 2008 – 2011 een aanvullende investeringsbedrag beschikbaar gesteld van € 20.676.259,--.
2. Voor dekking van de extra investeringslasten worden ingezet de virjvallende middelen doordecentralisatie.
3. Gelet op de achtergrond van de maatregel rond het verlagen van de groepsgrootte in het voortgezet speciaal onderwijs – ZMLK, conform het uitgangspunt van de VNG, geen aanvullende middelen beschikbaar voor uitbreiding van de schoolgebouwen.

Bijlage 1

Begripsbepalingen.

- Hoofdvestiging : Hoofdgebouw van een school waarop alle leerlingen worden ingeschreven
- Dislocatie : Aanvullende ruimte voor het huisvesten van leerlingen omdat de hoofdvestiging te weinig capaciteit heeft, waarbij de leerlingen van de hoofdvestiging en de dislocatie als een geheel worden geteld.
- Dislocatie met spreidingsnoodzaak : Extra locatie die, naast de dislocatie, als volwaardige huisvesting wordt erkend, waarbij de leerlingen van de hoofdvestiging en de dislocatie afzonderlijk worden geteld.
- Nevenvestiging : Door het ministerie van OCW erkende zelfstandige locatie die verbonden is aan een hoofdvestiging
- Instandhoudingsnorm : Het aantal leerlingen dat minimaal op de basisschool aanwezig moet zijn om de basisschool in stand te mogen houden.
- Programma voorzieningen
- Onderwijshuisvesting : Overzicht van de investeringen waarvoor een investeringskrediet beschikbaar wordt gesteld.
- Overzicht voorzieningen
- Onderwijshuisvesting : Overzicht van de investeringen waarvoor geen investeringskrediet beschikbaar wordt gesteld omdat deze voorzieningen niet voldoen aan de criteria.

Bijlage 2

Overzicht voorzieningen onderwijshuisvesting.

Voorziening	Primair en (voortgezet) speciaal onderwijs	Voortgezet onderwijs
Voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:		
- nieuwbouw	x	x
- in gebruik geven van een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan	x	x
- verplaatsing van een bestaand gebouw en een gedeelte daarvan	x	x
- terrein	x	x
- eerste aanschaf onderwijsleerpakket en meubilair.	x	x
Uitbreiding van de voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen.	x	x
Medegebruik van een ruimte die geschikt is voor het onderwijs.	x	x
Herstel van constructiefouten aan het gebouw, alsmede herstel en vervanging in verband met schade aan het gebouw, onderwijsleerpakketten en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden.	x	x
Voorzieningen die bestaan uit aanpassingen met uitzondering van het aanbrengen van een invalidentoilet en het toegankelijk maken van het gebouw voor gehandicapten	x	n.v.t.
Voorzieningen die bestaan uit vervangen binnenkozijnen, binnendeuren incl. het hang- en sluitwerk, algehele vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming, alsmede onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw met uitzondering van het buitenschilderwerk. Onderstaand een andere specificatie:	x	n.v.t.
<i>A. Binnenzijde</i>		
Vervangen binnenkozijnen (incl. hang- en sluitwerk)		
Vervangen radiatoren		
Vervangen convectoren		
Vervangen c.v.-leidingen		
B. Buitenzijde		
Vervangen dakbedekking (plat dak)		
Vervangen dakpannen (incl. houtwerk) (hellend dak)		
Vervangen hemelwaterafvoer		
Vervangen dakrand		
Vervangen daklichten		
Vervangen (dakbedekking) buitenberging		
Vervangen rijwielstalling		
Vervangen rijwielstandaards		
Vervangen brandtrap		
Vervangen/herstellen riolering schoolplein		
Vervangen/herstellen bestrating schoolplein		
Vervangen erfscheiding		
Vervangen buitenkozijnen (incl. hang- en sluitwerk)		
Vervangen goten		
Vervangen boeiboorden		

Bijlage 3

Werkgroep School in de Wijk

Voorstel toekomst Brede Schoolontwikkeling Haarlem

Het gemeentelijk integraal jeugdbeleid is vastgesteld in de nota 'Kiezen voor Jeugd'. In deze nota is in het domein Educatie / onderwijs bij de paragraaf Brede School onder 'wettelijke kaders & maatschappelijke ontwikkelingen' het volgende opgenomen:

- Landelijk worden er steeds meer Brede Scholen gevormd. Ook in Haarlem verbreden we het aanbod en het aantal Brede Scholen. Een Brede School is een school die nauw samenwerkt met andere partners, zoals bijvoorbeeld de welzijnsinstellingen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, sportverenigingen en zorginstellingen. *Naast de inhoudelijke samenwerking wordt de Brede School vormgegeven in een (school)gebouw, dit is echter niet de primaire doelstelling van de Brede School.* De Brede school kan verschillende functies hebben, afhankelijk van de wensen in de wijk waar de Brede School zich bevindt en mede om deze reden is geen Brede School hetzelfde.
- Het transformeren van solitaire basisscholen naar samenwerkingsverbanden met diverse aanbieders van jeugdvoorzieningen, met als doel gezamenlijk vorm te geven aan een op maat gesneden leer- en optimale 'opgroei'-omgeving. Beoogd zijn verhoogde ontwikkelingskansen voor kinderen.

In het Convenant Lokaal Onderwijsbeleid 2006-2010 wordt de vraag gesteld of binnen het huidige systeem - waarin scholen in de wijk elkaar soms beconcurreren - de Brede School ontwikkeling wel voldoende uit de verf kan komen en dat bezien moet worden of geografische herordening en uitruil van basisscholen tussen besturen onderling hier een positieve bijdrage aan kan leveren.

In de zomer van 2006 is het functioneren van het Haarlem Coördinatieteam Jeugd geëvalueerd. De opdracht aan OOG die per 1 januari 2007 zou aflopen is daarop verlengd tot het einde van het schooljaar 2006-2007.

Vanuit het Convenant Lokaal Onderwijsbeleid is in de werkgroep School in de wijk gesproken over de toekomstige Brede Schoolontwikkeling in Haarlem. De werkgroep heeft dit voorstel uitgewerkt om de Brede Schoolontwikkeling een wijk- en vraaggerichte te laten zijn, waarbij de kernpartners gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de Brede Schoolontwikkeling. Dit betekent op hoofdlijnen dat er per wijk een gezamenlijk plan voor de Brede School wordt opgesteld, waarop het budget wordt ingezet. Het betreft een voorstel niet alleen gericht op het aanbod van NaSchoolseActiviteiten (NSA), het gaat om de Brede School ontwikkeling in het algemeen. Dit voorstel is de uitwerking van het voorstel van de werkgroep School in de wijk hoe dit te realiseren.

Ontwikkeling van een samenwerkingsmodel

Doel is te komen tot een gezamenlijke, wijkgerichte Brede Schoolontwikkeling waarbij de vraag centraal staat. De kernpartners betrokken bij deze ontwikkeling krijgen de opdracht een plan op te stellen voor de 5 Haarlemse stadsdelen, waarbij in wordt gegaan op de behoefte van de buurten/wijken in dat stadsdeel. De behoefte kan zowel worden bepaald door knelpunten als door wensen en dient per stadsdeel inzichtelijk te worden gemaakt.

Randvoorwaarden/uitgangspunten voor het plan:

1. De gemeente voert - vanuit de doelstellingen van het integraal jeugdbeleid - de regie en werkt samen met de partners in de wijk.
2. De partners in de stadsdelen hebben een inspanningsverplichting om de afgesproken doelen te realiseren (nader vast te leggen in een bindend convenant).
3. De werkzaamheden in de stadsdelen worden uitgevoerd binnen een duidelijk omschreven organisatiestructuur (zie organogram).
4. De kernpartners in elk stadsdeel kunnen voor de realisatie van hun doelen gebruik maken van een coördinator. De coördinator is bij voorkeur een professional die in dienst is van een van de partners in de wijk. De partners kunnen zelf een gegadigde voor de rol van coördinator voordragen, waarna de kernpartners de coördinator definitief aanwijzen.
5. De kernpartners in de stadsdelen werken samen op basis van een groeiemodel om de toetreding van nieuwe partners open te houden.

6. De kernpartners in de stadsdelen beschikken over de benodigde financiële middelen om gestelde doelen en ambities te kunnen realiseren en leggen verantwoording af (inhoudelijk en financieel) aan de gemeente/ subsidieverstrekker.
7. De pilot moet minstens 2 jaar de tijd krijgen om zich te bewijzen, alhoewel de plannen jaarlijks aangevraagd dienen te worden. Er komt een gemeenschappelijke kick-off voor alle betrokkenen.

Kernpartners:

De kernpartners van de school in de stadsdelen zijn primair onderwijs (de schoolbesturen), welzijn (de 3 stadsdeelorganisaties), sport (sportsupport), peuterspeelzalen (Spaarnepeuters) en kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvang (de kinderopvang / buitenschoolse opvang / buitenschoolse opvangorganisaties). De partners maken op basis van de voorstellen uit de wijken en buurten waar het stadsdeel uit bestaat een analyse en een plan van aanpak voor een jaar. Alle kernpartners in de wijk worden in ieder geval benaderd om deel te nemen en geven ook aan indien ze (nog) niet mee willen doen. Dit doen ze door bestuurlijk de aanvraag mede te ondertekenen, Bij de totstandkoming van dit plan betrekken ze overige partners in de wijk, zoals de jeugd(gezondheids)zorg, bibliotheek, wijkraad, sportverenigingen, cultuur instellingen en dergelijke. Op basis van het plan van aanpak krijgen ze de beschikking over een wijkbudget. In het plan wordt aangegeven wie de rechtspersoon is die deze middelen in beheer neemt (de hoofdaannemer).

Financiën:

Structureel is er voor de Brede Schoolontwikkeling Haarlem jaarlijks ongeveer € 232.000,-- beschikbaar. Hiermee worden de 5 contracten met de kernpartners per stadsdeel gefinancierd; maximaal 25% overhead ten behoeve van coördinatie, budget voor naschoolse activiteiten, scholing en professionalisering en worden de kosten voor het onderhouden van de productenbank naschools aanbod bekostigd alsmede de jaarlijkse presentatie van aanbieders in die stedelijke productenbank. Daarnaast kunnen extra middelen geormerkt worden toegevoegd ten behoeve van de planvorming, bijvoorbeeld m.b.t. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) of de impuls Brede School, Sport en Cultuur.

Verdeling:

- De beschikbare middelen worden verdeeld per stadsdeel. De verdeling vindt plaats op grond van het aantal kinderen van 0-12 jaar in dat gebied.
- Hierna kan door de kernpartners zelf een verdeling per wijk/ buurt worden afgesproken, als onderdeel van het op te stellen plan.

Er is gekozen voor deze verdeling omdat die integratie bevorderend is. Op deze manier worden bijvoorbeeld de kinderen die buiten hun wijk naar school gaan, gestimuleerd om in hun eigen wijk deel te nemen aan de NSA. Een verdeling van de middelen per leerlingaantal van een school, houdt het verschil tussen witte- en zwartescholen waarschijnlijk meer in stand.

Geen reservering

Wanneer niet alle partners (scholen) deelnemen aan de aanvraag Brede School worden toch alle beschikbare middelen ingezet. De wijkpartners zullen een herverdeling van middelen moeten maken wanneer scholen later mee gaan doen. Het kan namelijk een stimulans zijn om bestaand aanbod breder beschikbaar te maken zodat meer kinderen er gebruik van kunnen maken.

Eigen inzet

De betrokken partners geven in het plan van aanpak aan welke reguliere inzet op dit gebied zij ook zelf doen. Hierdoor ontstaat een totaaloverzicht aan inzet per stadsdeel.

Coördinator

De door de kernpartners gekozen coördinator wordt betaald uit het Brede School budget voor dat betreffende stadsdeel. Hij/ zij zal de uren inzetten naar bepaling van de kernpartners in hun plan van aanpak. Het profiel van de coördinator is afhankelijk van welke ondersteuning nodig is; dat kan vooral coördinerend zijn, of juist meer administratief, of meer op inhoudelijke deskundigheid met betrekking tot de brede school, afhankelijk van de behoefte in dat stadsdeel.

De coördinator moet zelf een rechtspersoon bezitten dan wel in dienst zijn of komen bij een bestaande rechtspersoon in de wijk. De rechtspersoon krijgt de opdracht van de wijkpartners om coördinatie van de activiteiten genoemd in het plan van aanpak uit te voeren.

Gemeente Haarlem

De gemeente heeft een initiërende en controlerende rol als subsidie verstrekker.

Niet gratis

De Brede School activiteiten zijn niet gratis voor de deelnemers, om vrijblijvendheid tegen te gaan. Ook zal er inzichtelijk moet worden gemaakt vanuit de buurten of de deelname van kinderen een adequate spreiding vertoont, om een bijdrage te leveren aan de analyse/ bijstelling van de nieuwe aanvraag.

Groeimodel

Dit plan betreft een groeimodel en wordt in de toekomst steeds verder doorontwikkeld samen met alle betrokken partners. De vraag staat centraal en betrokken partners worden gevraagd op die manier hun werkzaamheden te verrichten, namelijk ten behoeve van de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen in Haarlem. Met deze aanpak is en blijft het mogelijk in te spelen op actuele ontwikkelingen.

Planning

Start	jan-08	Implementatie van dit plan
Kick-off bijeenkomst	23 januari 2008	– BS Meerwijk
WERKGROEP SidW	20-12-2007	
BOPO/ BOVO	18-12-2007	
BOJ	11-12-2007	Besluitvorming in BOJ!
agendacie BOJ	27-11-2007	
Platform 0-12	22-11-2007	Stukken bespreken in platform
WERKGROEP SidW	15-11-2007	Def. versie klaar
agendacie platform 0-12	6-11-2007	
WERKGROEP SidW	25-10-2007	
Platform 0-12	27-9-2007	Mededeling doen over ontwikkelrichting
WERKGROEP SidW	20-9-2007	Bespreken concept stukken
agendacie platform 0-12	11-9-2007	

Planning:

Nu al breder trekken (nov-dec). Werkgroepleden SidW informeren hun achterban, bijvoorbeeld door middel van een terugkoppeling en toelichting op het plan in de diverse directeurenoverleggen. Doel: andere directeuren informeren, een aanspreekpunt per stadsdeel (bijv. directeur van de Dolfijn in Noord).

Planning op hoofdlijnen tot start schooljaar 2008-2009:

Jan:	Kick-off
Feb/mrt:	Analyse (visies, behoeften, kenmerken stadsdelen/ buurten/wijken)
April:	Stedelijke Productenbank: bijeenkomst
April/mei:	Plan van aanpak opstellen, inventariseren mogelijke coördinator
Juni:	Indienen PvA
Juni/juli:	Beoordelen PvA's
Augustus:	Beschikken, aanstellen coördinatoren
September:	Start nieuwe Brede School aanpak

Raadsstuk (in te vullen door griffie)
B&W datum (in te vullen door griffie)
Sector/afdeling (in te vullen door auteur)
Registratienummer (in te vullen door auteur)

Onderwerp: Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 – bijstelling investeringsplan 2008-2011

1 Inhoud van het voorstel

Het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 (Uitvoeringsplan SHO) is vastgesteld in uw vergadering van 12 april 2007. Op basis van het Uitvoeringsplan SHO is door uw raad voor de jaren 2007-2010 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van ruim € 48 miljoen. Het Uitvoeringsplan SHO is bedoeld om te komen tot een beleidsmatige aanpak om de voorzieningen onderwijshuisvesting op een adequaat onderhoudspeil te brengen en die investeringen te bekostigen die noodzakelijk zijn om de noodzakelijke capaciteit voor de schoolgebouwen te realiseren, waarbij gelijktijdig investeringen worden bekostigd om de schoolgebouwen aan te passen aan de huidige onderwijskundige eisen.

Bij het aanbieden van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is reeds gesteld dat dit Uitvoeringsplan SHO geen statisch geheel is en dat het Uitvoeringsplan SHO jaarlijks wordt geëvalueerd. Met de jaarlijkse evaluatie kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. In de afgelopen periode heeft deze evaluatie plaatsgevonden. Tijdens de evaluatie zijn diverse ontwikkelingen naar boven gekomen die van invloed zijn op het bij het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 vastgestelde investeringsniveau. Dit betreft o.a. ontwikkelingen die niet voorzien waren (o.a. toename aantal leerlingen), een discrepantie tussen de gehanteerde investeringsbedragen en de werkelijke investeringsbedragen en besluiten die in het verleden zijn genomen waarbij een aanvullend investeringsbedrag is toegezegd. De uitkomst van de evaluatie betekent dat, wil aan de in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 gekozen uitgangspunten worden voldaan, ten opzichte van het vastgestelde investeringsplan een aanvullend investeringsbedrag voor de periode 2007-2010 van bijna € 16,4 miljoen (bouwkosten) en ruim € 1 miljoen (inrichtingskosten) extra noodzakelijk is. Daarnaast is in het nu aangeboden investeringsplan opgenomen het investeringsjaar 2011 met een investeringsbedrag van € 2,8 miljoen voor bouwkosten en van € 1 ton voor kosten eerste inrichting. Tot slot is het investeringsbudget voor de lokalen bewegingsonderwijs verhoogd met € 3 ton.

Naast de evaluatie van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn met de schoolbesturen in de afgelopen periode de gevolgen van het beëindigen van de overeenkomst 'Doordecentralisatie' besproken. Op grond van de overeenkomst 'Doordecentralisatie' ontvingen de schoolbesturen tot 1 januari 2008 jaarlijks een vergoeding van de gemeente voor het bekostigen van het groot onderhoud. Door het beëindigen van de overeenkomst 'Doordecentralisatie' ontvangen de schoolbesturen van de gemeente geen jaarlijkse vergoeding voor het bekostigen van het groot onderhoud en moet de gemeente een besluit nemen over de wijze

van bekostiging van het groot onderhoud vanaf 1 januari 2008. In samenwerking met de schoolbesturen is in de afgelopen periode door een extern adviesbureau een nulmeting van alle schoolgebouwen van het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs uitgevoerd om de gemeentelijke verplichting vast te stellen.. Bij de nulmeting is het volgende onderscheid gehanteerd:

1. onderhoud waarvoor het schoolbestuur een verzoek om bekostiging kan indienen bij de gemeente en
2. onderhoud waarvoor het schoolbestuur een vergoeding van het rijk ontvangt.

Op basis van de nulmeting is de financiële verplichting van de gemeente voor de periode 2008 – 2017 berekend op een bedrag van € 3 miljoen dus een jaarlijkse verplichting van € 300.000,--.

Op basis van de uitkomst van de nulmeting is daarnaast vastgesteld dat de rijksvergoeding voor het bekostigen van dat onderhoud waarvoor de schoolbesturen een rijksvergoeding ontvangen niet voldoende is (tekort ong. € 13 miljoen). In de afgelopen jaren hebben de schoolbesturen daarom (een gedeelte van) de vergoeding ‘Doordecentralisatie’ aangewend voor het financieel opvangen van dit tekort op de rijksvergoeding. Door het beëindigen van de vergoeding ‘Doordecentralisatie’ en het uitsluitend bekostigen van die voorzieningen waarvoor de gemeente verplicht is, kunnen de schoolbesturen de gemeentelijke vergoeding niet meer aanwenden voor het exploitatietekort op de rijksvergoeding. Dit betekent dat de schoolbesturen verplicht zijn om binnen het totaal van de door de schoolbesturen ontvangen rijksvergoeding (lumpsum) nieuwe keuzes te maken om te komen tot een kostendeekkende exploitatie. Gelet op de grootte van het tekort gaat dit naar verwachting ten koste van middelen die bestemd zijn voor het primaire proces (personeelskosten, onderwijsmethodes et cetera). Teneinde te voorkomen dat het beëindigen van de overeenkomst ‘Doordecentralisatie’ volledig ten koste gaat van het primaire proces wordt voorgesteld een bedrag van € 800.000,-- beschikbaar te stellen voor investeringen die het onderhoud positief beïnvloeden (zoals vervangen houten kozijnen).

2 Aanleiding + fase van besluitvorming

In de vergadering van de gemeenteraad van 12 april 2007 is vastgesteld het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- goede voorzieningen op de juiste locaties
- verbreding van de functies van de gebouwen en
- functionele flexibilisering van de gebouwen.

Het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is met vertegenwoordigers van de schoolbesturen geëvalueerd. De uitkomst van de evaluatie is verwoord in het ‘Evaluatie Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010, bijstelling investeringen programmalijnen 2008-2011’ (in het vervolg ‘Evaluatie SHO 2008’). De aanpassing van de investeringen zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013. Met dit voorstel wordt gevraagd om:

- a. de Evaluatie SHO 2008 vast te stellen en
- b. het krediet voor het jaar 2008 (jaarschijf 2008) beschikbaar te stellen, zodat de schoolbesturen tot uitvoering van de in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en de Evaluatie SHO 2008 opgenomen investeringen kunnen overgaan.

Het voorstel is besproken in het bestuurlijk overleg onderwijs van 12 april 2008 en de schoolbesturen hebben met dit voorstel ingestemd.

3. Samenvatting is leeswijzer t.b.v. commissie en/of raad

De 'Evaluatie SHO 2008' omvat de aanpassingen van de investeringen in de schoolgebouwen die in het door uw raad vastgestelde Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn opgenomen. Daarnaast zijn in de evaluatie opgenomen de investeringen voor het jaar 2011. Deze aanvullende investeringen zijn noodzakelijk om te voldoen aan de zorgplicht van de gemeente, zoals opgenomen in de betreffende onderwijswetten. De 'Evaluatie SHO 2008' is uitgewerkt in de volgende programmalijnen:

1. primair onderwijs, onderverdeeld naar wijken / buurten
2. (voortgezet) speciaal onderwijs
3. voortgezet onderwijs en
4. lokalen bewegingsonderwijs.

Het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en de Evaluatie SHO 2008 zijn de basis voor het toekennen van de investeringen in de schoolgebouwen in de komende jaren. Met het vaststellen van beide plannen ontstaat voor de schoolbesturen een grote mate van zekerheid voor te verwachten het investeringsniveau in de komende jaren. Omdat in beide plannen ook het jaar waarin de bekostiging van investering wordt toegekend is opgenomen kunnen de schoolbesturen tijdig de noodzakelijke plannen ontwikkelen. Aanpassingen van de in beide plannen opgenomen investeringen zullen uitsluitend plaatsvinden als op basis van de jaarlijkse actualisatie van de vastgestelde plannen wordt vastgesteld dat de nu voorgenomen investeringen in het betreffende jaar niet noodzakelijk is omdat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de betreffende school geen aanspraak meer maakt op bekostiging van de voorziening (o.a. de ontwikkelingen van het aantal leerlingen is van grote invloed op de ruimtebehoefte). Op het moment dat een bouwplan wordt ontwikkeld wordt gelijktijdig vastgesteld bij welke schoolgebouwen functieverbreding (brede schoolaccommodatie) mogelijk is en of dit leidt tot extra investeringen. Het reeds vastgestelde Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en het nu aangeboden Evaluatie SHO 2008 is specifiek gericht op investeringen in schoolgebouwen, zonder daarbij rekening te houden met extra investeringen om te komen tot het combineren van functies. In die situatie dat wordt vastgesteld dat aanvullende voorzieningen noodzakelijk zijn moet worden vastgesteld op welke wijze deze aanvullende voorzieningen worden bekostigd.

4. Financiële paragraaf

Met ingang van 1 januari 2008 is de overeenkomst 'Doordecentralisatie' niet meer van toepassing. Door het beëindigen van de overeenkomst valt vanaf 1 januari 2008 een bedrag van € 2,2 miljoen vrij. Van dit bedrag is € 300.000,- noodzakelijk voor het bekostigen van het groot onderhoud. Het resterende bedrag kan worden aangewend als dekking van de investeringslasten die voortvloeien uit de Evaluatie SHO 2008. De aanvullende investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting zijn, evenals de in april 2007 vastgestelde investeringen, opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013, domein Jeugd en Onderwijs, programma 4 Maatschappelijke Ontwikkeling en IP-nummer 77-01. De bekostiging van het groot onderhoud is opgenomen in de Kadernota.

5. Risicoparagraaf

Voor het Uitvoeringsplan SHO worden de volgende risico's benoemd:

1. De investeringsbedragen die zijn opgenomen zijn gebaseerd op de normbedragen van de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting. Deze normbedragen worden jaarlijks aangepast aan het MEV-indexcijfer. Dit indexcijfer volgt gedeeltelijk de werkelijke ontwikkeling van de bouwkosten. Onduidelijk is of de investeringen door de stijging van de bouwkosten binnen de nu geraamde normbedragen kunnen worden gerealiseerd.
2. In het investeringsplan is geen rekening gehouden met investeringslasten voor aankoop van gronden of panden omdat onzeker is of deze aankoop noodzakelijk is.
3. In het investeringsplan is geen rekening gehouden met lasten van tijdelijke huisvesting, omdat onduidelijk is in hoeverre van tijdelijke huisvesting gebruik moet worden gemaakt. Dit is afhankelijk van de voortgang van het ontwikkelen van een bouwplan en de mogelijkheid om de tijdelijke huisvesting gedurende een beperkte periode binnen de bestaande capaciteit op te vangen.

6. Participatie / communicatie

De 'Evaluatie SHO 2008' is voorgelegd aan het bestuurlijk overleg onderwijs BOPOH-BOVOH. Het bestuurlijk overleg onderwijs heeft met de uitgangspunten van de 'Evaluatie SHO 2008' en de planning van de investeringen ingestemd.

7. Planning

De uitvoering van het investeringsplan vindt plaats in overleg met de schoolbesturen. Voor de investeringen die in het jaar 2007 zijn gepland worden op dit moment de bouwplannen ontwikkeld. Deze investeringen zullen in de komende periode worden gerealiseerd. De voorbereiding voor de investeringen voor de jaren 2008 en volgende jaren vindt plaats zodra de Evaluatie SHO 2008 is vastgesteld en op basis van de actualisatie wordt vastgesteld dat er geen sprake is van nieuwe ontwikkelingen die van invloed zijn op de betreffende investering.

Besluit

1. vast te stellen de Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007 – 2010;
2. in te stemmen:
 1. met de planning en aanvullende financiering van de investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting (bouw en eerste inrichting) voor het jaar:
 - a. 2008 tot een bedrag van € 9.234.231
 - b. 2009 tot een bedrag van € 4.276.370
 - c. 2010 tot een bedrag van € 4.237.487
 - d. 2011 tot een bedrag van € 2.928.171
 2. voor het jaar 2008 een krediet beschikbaar te stellen van:
 1. € 20.516.824 voor de investeringen die voortvloeien uit het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013;
 2. € 9.234.231 voor de investeringen die zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013 onder 'Nieuwe wensen' en
 3. € 991.377 voor investeringskosten eerste inrichting
3. Het college te machtigen binnen het totaal krediet de de elkredieten voor de afzonderlijke voorzieningen onderwijshuisvesting beschikbaar te stellen,

waarbij het college wordt opgedragen periodiek aan de commissie Samenleving verantwoording af te leggen van de besteding van het totaalkrediet.

De secretaris

De burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit

1. vast te stellen de Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007 – 2010;
2. in te stemmen:
 1. met de planning en aanvullende financiering van de investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting (bouw en eerste inrichting) voor het jaar:
 - a. 2008 tot een bedrag van € 9.234.231
 - b. 2009 tot een bedrag van € 4.276.370
 - c. 2010 tot een bedrag van € 4.237.487
 - d. 2011 tot een bedrag van € 2.928.171
 2. voor het jaar 2008 een krediet beschikbaar te stellen van:
 1. € 20.516.824 voor de investeringen die voortvloeien uit het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013;
 2. € 9.234.231 voor de investeringen die zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013 onder 'Nieuwe wensen' en
 3. € 991.377 voor investeringskosten eerste inrichting
3. Het college te machtigen binnen het totaal krediet de dealkredieten voor de afzonderlijke voorzieningen onderwijshuisvesting beschikbaar te stellen, waarbij het college wordt opgedragen periodiek aan de commissie Samenleving verantwoording af te leggen van de besteding van het totaal krediet.

Gedaan in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter